

Vischnaunca Lumnezia

RAPPORT ANNUAL 2015

Rapport dil president communal	pg	1
Administraziun, segirtad publica, finanzas e taglias	pg	2 – 5
Educaziun	pg	6 – 7
Cultura, sanadad, segirtad sociala	pg	8
Traffic, ovras publicas, ambient	pg	9 – 10
Planisaziun dil territori, immobiglias	pg	11 – 12
Fatgs da bagheggiar	pg	13
Agricultura	pg	14
Forestalesser	pg	15 – 16
Turissem, svilup d'economia	pg	17 – 18
Engraziament e proposta	pg	19
Funcziunaris	pg	20
Collaboraturs	pg	21
Quen annual	pg	22 – 35
Rapport cumissiun da quen e gestiun	pg	36
Rapport post da revisiun	pg	37

IMPRESSUM

editura	Vischnaunca Lumnezia 7144 Vella
Layout e squetsch	communicaziun.ch, Glion
ediziun	1100 Ex.

SURVESTA GENERALA

La vischnaunca Lumnezia ei sin buna via. Treis onns suenter la fusiu ein ina gronda part dallas leschas harmonisadas e bein-enqual investiziun gida a render nossa vallada pli attractiva. Tonaton ha ei num da cuntinuar cun las stentas sin tut ils secturs economics e socials per restar attractivs per indigens e hosp. Malgrad tut las stentas dil maun public per bunas condizioni da rama, mo era sco investur, sefan las consequenzas negativas dil scamond da realisar secundas habitaziuns valer sils plazs da lavur e sin la demografia. Las pli grondas pitgiras semanifesteschan tier la demografia. Aunc ei la populaziun pli u meins constanta e legreivlamein ha ei dau ils davos onns dapli naschientschas, mo quei po buca cuscentar ch'ei vegn a dar ina digren el futur. Il maun public sa bein procurar per ina buna ed attractiva infrastructura, mo ils vers impuls vegnan sco dapertut sin quest mund dall'economia privata.

Lavur da giuventetgna

La vischnaunca Lumnezia ha obtenu il label «Vitgs muntagnards attractivs per giuvenils» dalla Gruppa svizra per las regiuns da muntogna (SAB). Cunquei eis ella s'obligada da risguardar ils giavischs dils giuvenils. Igl atun 2015 ha ina gruppa da lavur cun representants dalla vischnaunca, dalla lavur da giuventetgna, dalla baselgia e dalla scola elaborau in concept per augmentar la lavur da giuventetgna en vischnaunca.

Las pretensiuns als giuvenils ein oz pli e pli complexas e difficilas. Giuvenils drovan spazis d'experiencias per sviluppar lur basegns e per formar lur personalitat. La lavur da giuventetgna porscha als giuvenils sper la famiglia e la scola ina structura, nua ch'els san passentar lur temps liber raschunevlamein e che accompagna e promova giuvenils sin lur via all'independenza.

La suprastanza communalia vul s'engaschar per ils giavischs dils giuvenils e dallas famiglias. Realisar ina vischnaunca muntagnarda viva ed attractiva ei pusseivel mo da cuminanza culla lavur da giuventetgna e quei ensemens culs giuvenils, cun las uniuns, la baselgia, la scola, l'economia ed ulteriurs partenaris.

Activitad politica

Votaziuns all'urna

08-03-2015, participaziun da votar 52,2%

Iniziativa per abolir tempo 30 en la vischnaunca Lumnezia:
440 gie / 452 na

14-06-2015, participaziun da votar 34 %

Approbaziun dalla lescha davart il provediment d'aua:
329 gie / 246 na

Approbaziun dalla lescha davart la dismessa dall'aua piarsa:
335 gie / 233 na

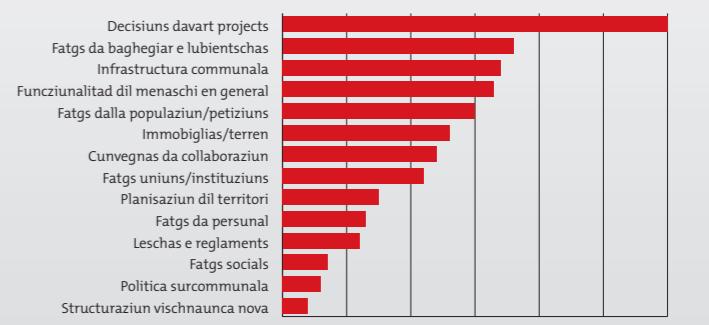
Radunonzas communalas

Vischinas e vischins ein vegni envidai a quater radunonzas communalas. En quellas ei vegniu fixau il pei da taglia, approbau il quen e preventiv communal e decidiu davart revisiuns parzialas dalla planisaziun locala. Vinavon ein quater leschas communalas e duas fatschentas che pertuccan il contract da fusiun vegnidas deliberadas per mauns dalla votaziun all'urna. Plinavon ein ils suandonts credits vegni concedi:

- Reparaturas dils indrezs da scaldar ils stabiliments da scola a Cuschnaus, Vella e Lumbrein CHF 730 000
- Sanaziun dalla punt da lenn a Silgin CHF 264 000
- Cumpra Casti de Mont a Vella CHF 560 000
- Transformaziun Mulin a Morissen en in menaschi d'ustria CHF 400 000
- Installaziun da dumbraders d'aua CHF 450 000
- Sanaziun via cantunala tras Vella CHF 1900 000

Suprastanza communalia

La suprastanza communalia ei seradunada per 24 sedutas ed ha deliberau 322 tractandas. Plinavon eis ella sefatschentada en divers luvratoris cun la strategia per crear novas structuras per la suprastanza communalia.

Tractandas suprastanza communalia

DEPARTAMENT PRESIDIAL

administraziun, segirtad publica, finanzas, taglias

Administraziun communal

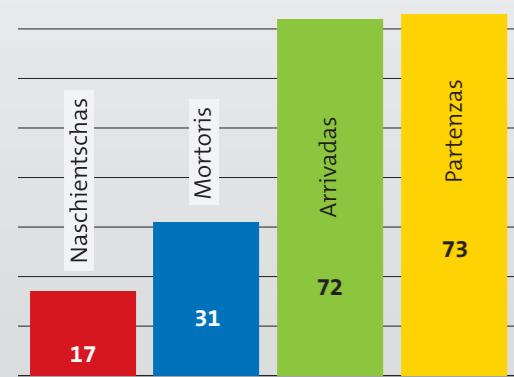
L'administraziun communal funghescha sco post da stab per tut las partiziuns dalla vischerna. Tenor constituziun communalia ei l'administraziun dividida en treis partiziuns, numnada mein ella canzlia communalia cun la canzlia ed igl uffeci da bagheggiar, las finanzas cun las partiziuns finanzas/personal ed uffeci communal da taglia ed el survetsch tecnic cun la partizun uffeci forestal e survetsch tecnic culs luvrers communalis ed ils pedels.

Igl onn 2015 ha nies emprendist, Flavio Caduff, terminau cun bien success sia scolazion mercantila e silsuenter ha el luvrau tochen la fin digl onn sco praticant tier l'administraziun communalia. Il niev emprendist, Tizian Schär, ha entschiet siu emprendissadi igl uost ed el vegn a survegnir in sutemprendist, cunquei che la suprastanza ha decidiu da scaffir el futur ina secunda plaza d'emprendissadi.

Enteifer igl actuariat ei il canzlist, Marcus Cavegn, vegnius descargaus entras la vicecanzlista, Martina Caviezel, che ha surprin ina cumpart digl actuariat. La vischerna Lumnezia dispona d'ina administraziun communalia fetg competenta e motivada ed en cumparegliazion cun autras vischernas era fetg «schlanca». Gest el temps che l'administraziun sto aunc seformar eis ei d'avantatg da saver far diever dil know how da decenias experientscha sil camp dil maun public.

Igl onn vargau ei vegniu impundiu dabia resursas e temps pil turissem. La lescha harmonisada da turissem dat el futur la pusseivladad da migliurar la purschida turistica. La nova lescha porta dapli entradas ed ussa eis ei l'incumbensa da tut ils responsabels d'impunder quels mieds a moda persistenta ed en survetsch dil turissem. In'ulterieur punct decisiv per nossa vischerna ei era la lescha davart il provediment d'aua e davart la dismessa dallas auas piarsas, las qualas tractan ussa tuts vischins equalmein.

Moviments da habitants

Contacts

www.lumnezia.ch, info@lumnezia.ch

President communal 081 920 60 04

- Audienza sin annunzia mintgamai la gievvia suentermiezgi

Administraziun 081 920 60 00

- Survetschs da canzlia
- Controlla da habitants
- Uffeci da luvra
- Cassa da compensaziun AVS

Uffeci da bagheggiar 081 920 60 05

Survetsch tecnic 081 920 60 10

Uffeci da taglia 081 920 60 08

Uffeci forestal 081 920 60 12

Fatgs da finanzas 081 920 60 13

Uras da spurtegl

Da gliendisdis a venderdis
09.30–11.30/13.30–16.30

Segirtad publica

Intervenziuns

Nus mirein anavos sin in onn da pumpiers fetg ruasseivel. Sulet-tamein 4 gadas ein ils pumpiers dalla Lumnezia vegni clamai, quei malgrad la gronda schitgira duront la stad ed igl atun. Plinavon han ils pumpiers surpriu lavurs da survigilonza da fiug cun tgirar in pichet special duront igl open air, la fiesta naziunala e da Silvester/Daniev. Totalmein han ils pumpiers prestau ca. 350 uras da survetsch d'intervenziun e pichet.

Scolaziun

Duront 34 exercezis han las differentas secziuns dil corp da pumpiers Lumnezia exercitau per ils pli differents seracass. Duront 4 exercezis ei il cader sefatschentaus sin differentas modas cun la materia da basa dils pumpiers, la metodica d'instrucziun sco era cun sviluppar il spért da team. Plinavon han ils meinagrups ed ils officiers absolviu in exercezi el da casa val lumnezia. La scolaziun dil cader ei da muntada essenziala per la qualitat digl entir corp.

mein ei che nossa giuentetgna sto bandunar la val ord motivs professiunals. Quei lai anavos grondas largias.

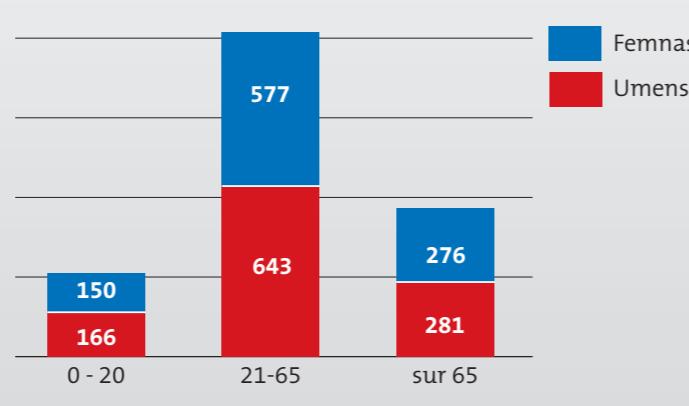

Il buchinist e siu gidonter exerceiteschan il stizzar

Exercezis duront igl unviern ein ina sfida supplementara

Habitants per ils 31-12-2015, total 2093

Mintga pumpier frequenta annualmein 8 exercezis ed ils comembers dil cader 12 exercezis. Ils pumpiers han prestau ca. 1500 uras da survetsch duront 38 exercezis singuls. Buca quintadas ein tut las uras per lavurs da manteniment, la luvra administrativa e las uras da preparaziun.

En media ein ca. 70% dils pumpiers stai presents als exercezis. 12 pumpiers ein stai presents a tut ils exercezis, 30 pumpiers han munchentau mo in da lur exercezis e 16 pumpiers han frequentau negins exercezis. Plirs pumpiers han nezegiua la schanza da frequentar in ni l'auter exercezi tier in'autra secziun per saver ademplir il pensum prescret.

Ils meinagrups han frequentau in gi da scolaziun organisaus dalla GVG a Danis cul tema «il meinagruppa sco meinaczun egl emprem mument» e la scolaziun da basa. Deplorablamein eis ei imagada dapli buca reussiu a nus da giudignar pumpiers giuvens che fussen promts da frequenter cuors da cader. Ils motivs persuerter ein fetg differentis. In fatg che fatschenta il corp gronda-

Uonn ei denter auter stau la finamira da scolar ils pumpiers vid las duas novas sprezzas a motor che han remplazzau duas maschinas ord ils onns 60–70. Las pumpas novas sebasan sin ina tecnica cumprovada cun ina buna ballontscha denter electronica e mecanica. La prestaziun dallas pumpas novas monta ca. 1500 l/min cun 10 bars e tier in'altezia da tschetsch da maximal 8 meters.

In noviz el container termic duront in cuors da basa a Trun

Era las duas cameras termicas ein stadas praticamein mintg' exercezi en funcziun. Cun agid dad apparaturas tecnicas sa il success dils trups da schurmetg da flad – ch'eis esenzials per saver ademplir l'incumbensa – ei staus el center, denton era ils maschinists ein sescolai, cunzun en connex cun las duas novas sprezzas a motor. Il concept da scolaziun ei secumprovaus, quei malgrad ch'eis drova aunc entginas correcturas.

Ils exercezis han giu liug els differents vischinadis da nostra vischerna e han cumpigliau cunzun scolaziun da basa. Il schurmetg da flad – ch'eis esenzials per saver ademplir l'incumbensa – ei staus el center, denton era ils maschinists ein sescolai, cunzun en connex cun las duas novas sprezzas a motor. Il concept da scolaziun ei secumprovaus, quei malgrad ch'eis drova aunc entginas correcturas.

Niev local da pumpiers ad Uors

Staziun da relais a Camuns

Per garantir la colligaziun da func sigl entrer intschess habitau dalla vischrauna ei vegniu installau a Camuns/Zeznas ina staziun da relais. Las examinaziuns han mussau che Camuns ei in punct ideal per quei intent demai ch'igl ei pusseivel da tschaffar bunamein l'entira val da leu anora.

Material

Sco davosa seziun ei la seziun Suraua vegnida equipada igl onn 2015 cun la mondura nova. Cun pintgas excepiuns ein las cumpras per igl equipament personal terminadas.

Locals da pumpiers

- Midada da local a Vrin

A Vrin eis ei reussiu d'affittar ina garasca dalla fatschenta da transports Caminada & Cavegn a Crusch. Quella possibilitescha da metter sut tettg dus vehichels, ina sprezza a motor tip 2 ed ulteriur material.

- Niev local a Suraua

A Suraua vegneva tschintschau gia avon la fusiun dad in local niev. Igli onn 2015 ha la vischrauna Lumnezia finalmein construi il local ad Uors en cumbinaziun cun ulteriurs projects. Il liug da construcziun ad Uors – sper la via da Val – schai central ed ei ideals per il local da pumpiers principal dalla seziun Suraua. Quel remplazza ils locals a Tersnaus, Surcasti ed Uors. Il depot a Camuns resta.

Finanzas e taglias

Il quen current 2015 siara cun in surpli da recav da CHF 67 731.69. Ils cuosts totals muntan a CHF 16 356 882.96 ed il recav total a CHF 16 424 614.65. Las amortisaziuns totalas importan CHF 3 232 925.98. La summa totala dallas amortisaziuns ei en cumparegliazion cun igli onn 2014 restada tuttina. Las entradas da taglia han in'ulteriura gada lubiu da scriver giu supplementarmen entginas posiziuns. Las entradas da taglia ein en cumparegliazion cun il preventiv communal 2015 considerabla mein pli aultas. Il preventiv communal 2015 ei vegnius elavuraus plitost defensiv, cunquei che cefras da referencia ed experienti scha muncavan. La taglia sin midada da maun ei il dubel pli aulta che previu. Quei sresulta dalla vendita d'immobiglias. Ina sminuziun en cumparegliazion cun igli onn vargau ei denton vesiva. La taglia alla fontauna e taglia sin personas giuridicas san variar. Ei vala da risguardar il termin da taxaziun. Il quen d'investiziun 2015 siara cun expensas totalas da CHF 3 742 688.95 ed entradas totalas da CHF 2 707 134.95. Ina part dallas entradas ei d'attribuir a contribuziuns federalas e cantunales, sco era al padrinadi svizzer per vischrauna da muntogna e vischrauna da padrinadi dils differents vischinadis. Ultra da quei ein taxas da colligaziun vid igli aquaduct communal e la canalisaziun/serenera da rodund CHF 890 000.00 vegnidas incassadas. Las investiziuns principales digl onn 2015 ein la construcziun dil local da pumpiers ad Uors, la midada d'intent dall'anteriura casa com-

munala a Lumbrein en ina casa da cultura, l'installaziun da dumbraders d'aua sco era la sanaziun dallas ovras da meglieraziun. Risguardond il surpli da recav, senza las amortisaziuns sco era finanziaziuns specialas (reservas), seresulta in cashflow da CHF 3 125 362.27. Il surpli da finanziaziun, cun risguardar il surpli d'expensas tier investiziuns, munta a CHF 2 089 808.27. Ei sresulta in surpli da finanziaziun cunquei che differentas investiziuns ch'eran previstas igli onn 2015 ein buca vegnidas realisadas. Il quen communal 2015 siara en cumparegliazion cun il preventiv communal 2015 cun in meglier resultat che previu. Il surpli d'entradas ei per gronda part d'attribuir alla stabilitad dallas taglias. El futur eis ei plitost da quintar cun ina diminuziun tier las taglias. Il cashflow, ch'ei ils davos dus onns stabils, possibilitescha da realisar e finanziar ina part dils projects ch'ein previ el futur. Ina cumparegliazion dils resultats vegn era egl avegnir ad esser greva, cunquei ch'il niev model da quen sto vegnir introducius igli onn 2018. Ultra da quei vegn igli effect dalla refuorma dall'ulivazion da finanzas grischuna a semussar naven digl onn 2016.

Duri Blumenthal,
president communal e cau dil
departament administraziun,
segirtad publica, finanzas, taglias

Projects planisai tenor il preventiv per 2015

Project	Realisau	En lavour	Pendent	Remarcas
Local da pumpiers Uors a Suraua	✓			
Ventilaziun e pegna casa da scola a Vella	✓	✓		Serrau giu 1. etappa
Sanaziun pegna casa da scola a Cuschnaus	✓			
Sanaziun pegna casa da scola a Lumbrein			✓	Spustau
Casa da cultura a Lumbrein	✓			
Via Sut Gassa nr. 10 a Lumbrein	✓			
Casetta da spetga fermada posta a Vrin	✓			
Cumpra vehichels communals	✓			Excavatur e maschina da schubergiar vias
Sanaziun tschaffadas d'aua uclauns Lumbrein		✓		Fasa da preparaziun
Pilotadi central pil provediment d'aua		✓		Fasa da preparaziun
Installaziun dumbraders d'aua	✓			
Plan general d'allontanar las auas (GEP) a Degen e Vella	✓			
Installaziuns molocs a Lumbrein e Suraua	✓			
Deponia material da scavament Porclas a Cumbel			✓	Execuziun 2016
Deposits per curdems verds		✓		Per part realisau, cuntuaziun 2016
Sanaziun via da meglieraziun Surcasti a Suraua	✓			
Sanaziun via d'auul «Uaul da Fiugs» a Lumbrein		✓		Cuntuaziun 2016
Punt da lenn Silgin a Lumbrein			✓	Execuziun 2016
Punt da sugars Prustg – Silgin a Lumbrein	✓			
Sanaziuns el baghetg Sentupada a Vignogn			✓	Spustau
Midada d'intent anteriura casa communal a Vella				Affittaziun zercladur 2016
Midada d'intent anteriura casa communal a Vignogn	✓			✓ Spustau

DEPARTAMENT EDUCAZIUN

La Scola Lumenzia el 2015

Varga 80 tractandas ha il Cussegli da scola deliberau duront las 15 sesidas egl onn 2015. La reducziun da persunal sin fundament dalla digren da scolars, il maletg empalont, l'organisaziun dalla meisa da miezgi e novas directivas pigl usit da Buania ein denter auter stai puncs centrals.

Maletg empalont

Cun agid professional extern han il Cussegli da scola e la direcziun da scola elaborau ensemes cun las personas d'instrucziun il maletg empalont per la scola Lumenzia, il qual sefatschenta cun las valurs dalla qualitat dall'instrucziun, dil clima da lavour, dalla collaboraziun, dalla lavour directiva, dalla professionalitat, dil svilup da scola e dall'infrastructura. La finamira ei da garantir buna qualitat da scola a liunga vesta.

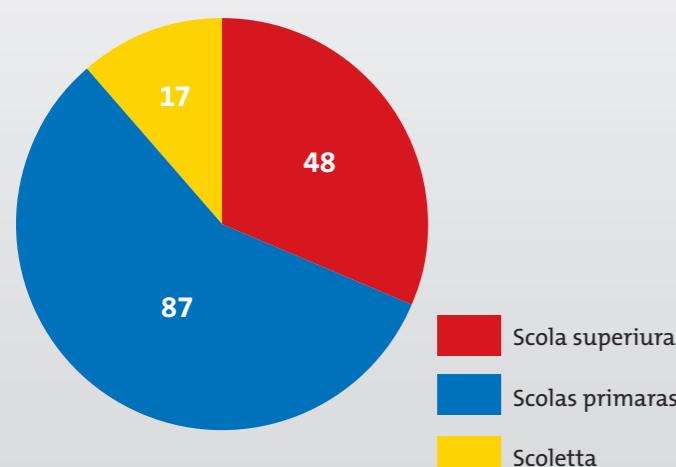
Persunal e loghens da scola

La digren da scolars che caschuna ina reducziun da leczius sils differents scalems e secturs da scola ha sfurzau il Cussegli da scola da sminuir il persunal d'instrucziun per quater personas (duas mussadras, ina scolasta da lavour e tenercasa ed ina scolasta dil scalem superieur). Igl onn da scola 2015/16 ha ei mo treis scolarts da Vrin e Lumbrein, quei ha giu per consequenza ch'il Cussegli da scola ha decidiu d'integrar quels scolarets per quei onn da scola ella scoletta a Vella.

Meisa da miezgi

La meisa da miezgi, pils affons che san buca turnar a casa sur miezgi, ei enconuschenta en Lumnezia già dapi biars onns. Cun la nova lescha da scola ch'ei ida en vigur igl onn 2013 ein ils purtaders dallas scolas grischunas obligai d'evaluar mintg'onn il basegns da purschidas cumplementaras ed obligai d'organisar las purschidas che vegnan giavischadas sche silmeins otg affons vulan quella purschida. La meisa da miezgi survigilada ei ina part

Affons da scola 2015 / 2016, total 152

da quella purschida. Quella stat a disposiziun a tutz scolars dalla scoletta tochen la scola superiura. Entgins scolars – che savessen turnar a casa sur miezgi pervia dil viadi – fan diever duront singuls gis dalla meisa da miezgi. A caschun dad ina sentupada cun geniturs pertuccai han quels confirmau che nossa purschida ei la dretga e ch'els mettan peisa sin ina survigilonza cumpetenta ed in nutriment equilibrau.

Igl ei reüssiu al Cussegli da scola da secunvegnir cul da casa val lumnezia ch'els surprendien sper la purschida dalla spisa era la survigilonza dils scolars. L'organisaziun daventa cheutras pli sempla e nus savein garantir ina cunituitad dalla purschida.

Usit da Buania

Per la scola Lumenzia ei il contact cun la populaziun ed era la presenza els differents vischinadis da gronda impurtonza. Ella tgira quei contact cun differents usits, presentaziuns ni autres fuormas duront igl onn da scola, aschia era cugl usit dils treis sogns retgs. La digren da scolars caschuna denton difficultads da realisar quei sco tochen dacheu. Risguardond ils diembres da scolars egl avegnir e per saver mantener quella biala tradiziun a liunga vesta ei vegniu elaborau in niev modus. Quel prevesa ch'ils retgs visetan mo mintg'auter onn ils singuls vischinadis cun lur tura da casa tier casa. Els vischinadis che vegnan buca visitai dils retgs quei onn cun ina tura, porscha la scola in'occurenza alternativa. Las uniuns partenarias sostegnan la scola ella realisaziun dils differents projects. Las experientschas rinnadas la fin digl onn 2015 ein stadas ordvart positivas.

Infrastructura

L'infrastructura d'informatica ei secumprovada ed ha caschuna cuosts da support minimals. L'investizion ha enrihiu l'instrucziun e vegn appreziada da scolars e personas d'instrucziun. Suenter plirs onns da planisaziun ha il plaz da pausa a Vella finalmein saviu vegni slargaus cun differentas purschidas ch'enriheschan las pusseivladads pils affons duront las pausas ed il temps liber.

Gruppa da giug

Carmen Jakob ha menau duront plirs onns la gruppa da giug a Cumbel. Ella ha decidiu da terminar siu engaschi cun la fin digl onn da scola 2014/15. La tscherca d'ina nova menadra per quella purschida dumandada enteifer la vischuna Lumnezia ei stada adumbatten. Cun l'uniun Gruppa da giug Glion ha la suprastonza communal denton anflau in niev partenari che porscha la medema prestazion a Cumbel sin fundament dad ina cunvenienscha da prestazion. Circa 20 affons lumnezians da treis e quater onns visetan dapi igl atun 2015 la gruppa da giug.

Elisabeth Lorez,
presidenta dil cussegli da scola e cau
dil departament educaziun

Slargiament dil plaz da pausa a Vella

Gentar el da casa val lumnezia

L'infrastructura d'informatica vegn applicada savens ell'instrucziun

Impressiun ord il mintgagi dils scolars

Discussiun denter duas scolaras dil scalem superieur

DEPARTAMENT CULTURA, SANADAD, SEGIRTAD SOCIALA

Cultura

Il punct culminont egl onn 2015 enteifer il departament da cultura ei stau l'avertura dalla casa d'Angel a Lumbrein cun l'emprema exposiziun cultema «Val Lumnezia – aspects». Quell'exposiziun ei vegnida organisada dil Museum d'art grischun cun ovas ord la fundaziun Capauliana, completada cun emprests dil museum d'art e cun maletgs en possess privat. Las exposiziuns ein vegnidadas organisadas dalla Fundaziun da cultura Lumnezia. Sco curatura ha Nicole Seeberger agiu. Il fil tgietschen dall'exposiziun ei dad ina vart stau il viadi dalla val viaden tochen ella Greina, respectivamein en Zervreila e da l'autra vart ovas en fuorma d'illustraziuns simbolicas per la nova casa da cultura. Ils emprems mussaments murals dalla casa dateschan dils 1600. Igl onn 1980 era l'imposanta casa sper baselgia pli u meins ina ruina. Avon che la casa mondi dil tuttafatg en decadenza ha Duri Capaul cumprau igl object ed incumbensau Peter Zumthor da renovar quel. Aschia ei quei object ina dallas empremas ovas da quei architect da num e pum. Silsunter ha la casa, ch'ei ida vi en mauns dall'antierira vischerna da Lumbrein, surviu sco casa communal. Suenter la fusiun ha igl object piars quella funcziun e cun agid dalla Regiun Surselva ei la casa vegnida transformada en ina casa da cultura sut il num dil davos avdont dalla casa, numnadamein Angel Caviezel.

Casa d'Angel

L'exposiziun dalla stad/atun 2015 ei stada in cumplein success, che ha purtau reputazion a nossa vischerna ed anflau grond interress, seigi quei tier la populaziun indigena, tier hospes da vanzanas e tier numerus amaturs digl art dalunsch e damaneivel. L'exposiziun ei vegnida embellida cun differents arranschments accumpagnants.

Informaziuns detagliadas davart exposiziuns en la casa d'Angel sco era davart las activitads e projects dalla Fundaziun da cultura en Lumnezia ein da cattar sut www.culturalumnezia.ch.

Cristal

Uniuns

Chors e musicas, denton era las ulteriuras uniuns che promovan las activitads dil temps liber e sport ein da muntada per il bein-star communal ed influenzeschon l'identidad e l'attractivitat della vischerna. Ellas augmentan la qualidad da viver cun lur purschidas e promovan il spért da cuminanza. La vischerna Lumnezia sostegn quellas activitads ed ei engrazieivla a tut quels e quellas che s'engaschan per render nossa vischerna attractiva enten procurar per interessantas purschidas e cun mantener nossa cultura e nos usits.

Segirtad sociala

Igl agid social per domiciliai en vischerna gida a garantir ina veta en dignitat per personas ch'ein en pitgiras, seigi quei per motiv d'haver consumau ils gis da retrer daners dalla cassa da disoccupaziun ni per motivs che las segiradas personalas pon buc sustener a moda sufficiente ils basegns da mintgagi. Cun la nova ulivaziun da finanzas discarga per cletg il cantun Grischun las vischernas, cunquei ch'ellas ston buca suprender pli ils cuosts socials per lur burghes ordeifer il cantun Grischun. Perencunter vegnan las contribuzions cantunalas per agid social a domiciliai en vischerna scursanidas e per part strihdas dil tut.

Ronnie Caminada, cau dil departament cultura,
sanadad, segirtad sociala

Val Serenastga

DEPARTAMENT TRAFFIC, OVRAS PUBLICAS, AMBIENT

Introducziun

El decours digl onn ei igl equipament dil menaschi tecnic vegnius rinforzaus cun ina maschina d'occasiun per schubergiar las vias e cun in excavatur pign. Plinavon ei vegniu montau in silo per sal da vias a Siglinas el vischinadi da Vella. Il team da collaboraturs ei vegnius completaus cun Ivo Casanova, ch'ei dapi igl avrel 2015 responsabels per las sereneras. Era han puspeis differentas uniuns fatg diever dalla pusseivladad da prestar lavur cumina.

Responsabladdad dil departament

- Organisaziun dil menaschi tecnic
- Vias communalas ed ovas da meglieraziun
- Illuminaziuns da vias
- Dismessa da rumians
- Deponias
- Fatgs da santeris
- Provediment d'aua
- Auas piarsas (canalisaziuns, sereneras)
- Rempars, ustonzas ed uals
- Drenadis
- Provediment d'energia
- Plassas da sport e temps liber
- Rumida da neiv

Revista da lavurs exequidas

Vias en vischerna

- Sanau la via Sut Gassa a Lumbrein
- Migliurau la via cantunala el vischinadi da Lumbrein
- Rugalau pintgas vias naturalas en divers vischinadis

Vias da funs

- Construiu in caset da lenna per stabilisar la via suenter Puzzatsch a Vrin
- Midau ora spilgers e rasau material ella via Tschantegn a Lumbein
- Midau ora spilgers e rasau per part material sin las vias el contuorn da Surin
- Emplenu il sbuau Catrutz a Vignogn
- Midau ora ina cumpart dils spilgers via Sezner a Vignogn
- Rasau material sin la via Curschellas a Vignogn
- Rasau material sin la via Sogn Carli a Morissen
- Schubergiau spilgers tenor basegns
- Pigns manteniments vid pliras vias da meglieraziun
- Rugalau tschancun via Bigiel a Surcasti

Via da meglieraziun

- Sanau la via nr. 4 a Surcasti

Senda Runchiola Vignogn

Construcziun caum per rumien verd

Iluminaziun da vias

- Midau pérts da cazzolas tenor basegns
- Realisau in preproject per la nov'illuminaziun da LED sin la via cantunala Vella e las vias cantunalas a Cumbel e Vrin
- Projectau la nov'illuminaziun da LED dalla via Curtgin Fontauna a Vella. Las novas cazzolas vegnan installadas igl onn 2016 en connex cun la sanaziun dalla via

Rumians e deponias

- Installau molocs els vischinadis da Lumbrein e Suraua
- Montau caums per rimnar rumien verd e caglias a Lumbrein e Vella
- Survegniu la lubientscha per engrondir la deponia Porclas

Fatgs da santeri

- Transportau ina platta da marmor giu dalla Val Serenastga per diever dallas inscripziuns dallas urnas el santeri da Lumbrein
- Exequiu lavurs da remedura el santeri da Lumbrein
- Migliurau la senda da Vella a Pleif

Provediment d'aua

- Pinau pliras ruttadiras da lingias a Vignogn, Vella, Morissen, Cumbel, Peiden e Camuns
- Planisau las zonas da schurmetg per las tschaffadas da Morissen e Sezner
- Montau dumbraders d'aua cun func en casas e baghetgs dils vischinadis da Vrin, Lumbrein, Morissen e Cumbel
- Montau dumbraders d'aua cun func els baghetgs agricols dils vischinadis da Vella, Degen e Vignogn
- Instradau las controllas dil provediment d'aua e publicau conform allas leschas
- Surdau d'elaborar in project per la sanaziun dallas tschaffadas d'aua a Silgin, Pruastg dado, Surin, Nussaus e Sogn Andriu

Canalisaziuns e sereneras

- Exequiu lavurs da manteniment vid tumbins els vischinadis
- Fatg reparaturas vid il sistem da pilotadi a Degen
- Terminau il plan general d'allontanar las auas (GEP) da Degen e Vella

Rempars, ustonzas ed uals

- Schubergiau ora dutg sur Vignogn

Drenadis

- Lavau atras plirs drenadis e fatg pintgas sanaziuns

Differents projects

- Realisau tualetta publica sil plaz Cadruvi a Vrin
- Baghegiau casetta da spetga per la fermada da posta Crusch a Vrin
- Rugalau il mir sper il center communal a Vignogn

Organizaziun della rumida da neiv

Vrin	Menaschi tecnic
Lumbrein	Menaschi tecnic, Collenberg SA, Casper Antoni Capeder, Teofil Caminada, Leo Camenisch
Vignogn	Menaschi tecnic, Corsin Casaulta
Degen	Menaschi tecnic, Marcel Capeder
Vella	Menaschi tecnic, Savoldelli Tanno SA
Morissen	Menaschi tecnic
Cumbel	Menaschi tecnic
Suraua	Menaschi tecnic, Bruno Solèr

Daniel Solèr, cau dil departament traffic,
ovras publicas, ambient

Project Palius

DEPARTAMENT PLANISAZIUN DIL TERRITORI, IMMOBILIAS

Immobilias

Project da surbaghegiar igl areal Palius a Vella

Per planisar in baghetg niev a Palius cun ina stizun, ina pratica da miedi e spazi da habitar ei vegniu menau atras ina concurrenzia d'ideas per architects. Suenter la valetaziun dils projects ei l'incarica vegnida surdada agl architect indigen, Gion A. Caminada. La proposta inoltrada ei vegnida sviluppada e presentada alla popolazion enteifer in'occurrenzia d'informaziun. Igl areal da baghegiar cumpeglia era terren privat, aschia ch'ei basegna aunc tractativas culs proprietaris pertuccai. La radunanza communal ha deliberau in credit per elaborar il project da baghegiar.

Project Mulin Morissen

Sin iniziativa d'indigens e da simpatisants dil vischinadi da Morissen ei naschius il project per transformar igl object dil Mulin en in menaschi d'ustria. La radunanza communal ha approbau il project e concediu il credit da CHF 400 000 per la transformaziun digl object. La vischernauna dad Unterengstringen ha silsuenter segirau tier da sustener il project cun la summa da CHF 150 000 en favur dalla vischernauna Lumnezia. Ils iniziants da sia vart han saviu segirar la finanziasiun che pertuccia il menaschi gastronomic, aschia ch'il project sa vegnir lantschau il 2016.

Local da pumpiers e fermada da posta ad Uors

La cumissiun da project ha accompaignau e gidau a survigilar las lavurs per ereger in baghetg niev da pumpiers ad Uors ed ha fatg la controlla da cuosts ensemble cul planisader. Las lavurs ein vegnidas collaudadas e la fiesta d'inauguraziun ha giu liug l'entschatta october 2015. Il project consista ord il baghetg da pumpiers, la tualetta pubblica, la fermada da posta ed in passapei. Dasperas ei aunc vegniv

eregiu in parcadi public, installau ina lingia per il niev pilotadi dil provediment d'aua ed indrez per producir energia e plazzau molocs.

Il project era vegnius calculaus cun cuosts da CHF 1 044 000 ed ha saviu vegnir serraus giu rodund CHF 64 000 pli bass. Il cantun ha susteniu il project cun CHF 371 426 ed il Padrinati svizzer per vischernauncas da muntogna ha contribuiu la summa da CHF 100 000.

Dalla cumissiun da project han fatg part: Guido Derungs, Conradin Caduff, Duri Blumenthal, Daniel Solèr e Primus Cavegn. Las lavurs da planisaziun ha Cyril Collenberg exequiu.

Casa d'Angel a Lumbrein

Las lavurs per baghegiar entuorn l'anteriura casa communal a Lumbrein en ina casa da cultura han saviu vegnir exequidas tenor planisaziun ed ein terminadas. Ils cuosts tenor preventiv da CHF 128 000 per la midada d'intent ein vegni teni en. La summa d'investiziun ei vegnida restituida entras la Regiun Surselva.

Dalla cumissiun da project han fatg part: Silvio Capeder, Elmar Collenberg, Ronnie Caminada, Duri Blumenthal e Primus Cavegn. Las lavurs da planisaziun ha Ramun Capaul exequiu.

Anteriura casa communal a Vella

Il project per midar ina part dall'anteriura casa communal Chiglier a Vella en ina habitaziun sin duas alzadas ei per gronda part vegnida realisada igl onn 2015. Sco lavour supplementara eis ei stau necessari da remplazzar la cuvrida dil tetg. Suenter scarpar naven las aissas veglias sut il tetg ei vegnii constatau ch'il tetg perdeva en plirs loghens. Malgrad ils cuosts supplementars per ina nova cuvrida da tetg vegn il credit ch'era concedius dalla radunanza communal da CHF 370 000 buca surtratgs.

Sanaziun dalla pegna casa da scola Cuschnaus

Las lavurs per la sanaziun dalla pegna els stabiliments da scola a Cuschnaus ein vegnidas serradas giu cun la fin digl onn 2015. Gl'entir scaldament cun la producziun d'aua caudla vegg ussa controllaus e regulaus entras in pilotadi modern. Disturbis dil scaldament veggan tarmess automaticamein als responsabels sin lur telefonins.

Ord motivs ch'il scaldament niev ei bia pli efficients ch'igl indrez vegl, han ins stuiu constatar che la temperatura en certas stanzas da scola ei plitost alta. Che quei ei aschia, ei d'attribuir al fatg, ch'ins ha a sias uras buca previu ina controlla e regulaziun da temperatura individuala per mintga stanza da scola. La temperatura vegg miserada sulettamein en ina stanza ed ei aschia relevanta per la temperatura en las ulteriuras stanzas.

Cun installar in sensur da temperatura en mintga stanza ed adattar ils distribuiders d'energia sco era l'integrazion el pilotadi niev vegg possibilitea da regular la temperatura individualmein en mintga stanza.

Ventilaziun casa da scola Vella

Las lavurs per la sanaziun dalla ventilaziun els baghetgs novs da scola a Vella ein vegnidas exequidas duront las vacanzas d'atun 2015. Emprems resultats muossan che las temperaturas en las stanzas da scola sco era ella halla plurivalenta san veggir reguladas tenor basegns.

La secunda etappa preveda d'adattar il scaldament els baghetgs vegls da scola. La pegna da pellets vegg egl avegnir medemamein controllada e dirigida entras il pilotadi niev che regule scha la ventilaziun els baghetgs novs.

Planisaziun locala

Sin giavisch da proprietaris da terren ha la suprastanza communal instradau ina revisiun parziale della planisaziun locala d'utilisaziun. Sin fundament da leschas surordinadas ei la visch-naunca obligada da compensar engrondimets dallas zonas da baghegiar cun exzonar silmeins la medema surfatscha en in auer liug. Cun la revisiun ei veggia inzonau ina surfatscha da 1086 m² ed exzonau ina surfatscha da 1293 m². La revisiun parziale ei veggida approbada dalla radunanza communal a e dalla regenza grischuna.

Concret ei veggia fatg la suandontas adattaziuns:

Degen

- Inzonar ina part dalla parcella nr. 8354 a Brel dalla zona d'agricultura ella zona extensiun dil vitg III;
- Exzonar ina part dalla parcella nr. 8458 a Quadra dalla zona extensiun dil vitg III e metter quella part ella zona da tener liber.

Vella

- Reinzonar la parcella nr. 4228 Curtgin d'Andiast dalla zona d'utilisaziun futura ella zona da baghegiar 2;
- Exzonar la part dalla parcella nr. 4043 a Denter Uauls dalla zona mischedada da habitat 2 e metter quella ella zona d'utilisaziun futura da baghegiar;
- Metter la part dalla parcella nr. 4597 dalla zona per baghetgs pigns e stabiliments secundars ella zona mischedada da habitat 2.

Cumel

- Exzonar la parcella nr. 2473 a Casanova dalla zona extensiun dil vitg e metter ella zona d'agricultura.

Igl onn proxim ei previu d'introducir la revisiun totala della planisaziun locala. L'idea ei da realisar il project en duas fasas. Igl emprem drova ei ina strategia cun ils criteris principals. Silsuerter va ei per metter entuorn ils plans e definir las zonas etc. Per realisar l'entira planisaziun locala vegg quintau cun 4–5 onns. Aschispert sco pusseivel duei la lescha da baghegiar veggir adattada formalmein per tut ils vischinadis per simplificar aschia l'applicaziun dalla lescha da baghegiar.

Plans

Ils plans da zonas e mesiraziun dalla visch-naunca Lumnezia ein vegni adattai entras il biro d'inschigniers Straub SA sin fundament dad ina procedura publica en connex cun territori en moviment. Ils plans fundamentals stattan a disposiziun sut www.geogr.ch. Ella rubrica «Gemeinden» ein plinavon ils differents plans dil cataster da conducts accessibels.

*Primus Cavegn, cau dil departament
planisaziun dil territori, immobiglias*

DEPARTAMENT FATGS DA BAGHEGIAR

L'instanza da baghegiar dalla visch-naunca ei la suprastanza communal. La cumissiun da baghegiar ha ina funcziun consultativa. Las competenzas ed obligaziuns dalla cumissiun da baghegiar se-drezzan tenor la lescha da baghegiar. Ultra da quei ha la suprastanza communal surdau certas competenzas da decider alla cumissiun da baghegiar per augmentar l'efficienza e descargar la suprastanza communal dallas decisiuns cun effect subordinatu. La cumissiun da baghegiar secumpona dil parsura, Clemens Arpagaus, sco menader dil departament communal per fatgs da baghegiar e dils dus commembers, Ursin Bundi ed Armin Caviezel. Egl onn 2015 ein vegni registrai 233 novs cass da baghegiar. Sco igl onn vargau ha la cumissiun da baghegiar aunc giu da sefatshentiar cun in grond diember da proceduras da baghegiar pendentes dallas anteriuras visch-nauncas sco era cun pendenzas dils emprems dus onns dapi che la visch-naunca Lumnezia exista. Ella ha deliberau las fatschentas en 23 sesidas duront ver 70 uras ed en diversas uatgas ed ha fatg controllas sin basa digl uorden d'utilisaziun e dallas leschas da baghegiar dallas otg anteriuras visch-nauncas. Ina lescha unificada ei aunc buca avon maun. Ella sto veggir messa en vigur enteifer tschun onns dapi la fusiu dallas visch-nauncas, pia sil pli tard la fin 2017.

La lavur administrativa vegg fatga digl uffeci da baghegiar Lumnezia, che vegg menaus da Marcus Cavegn cun agid dalla secretaria Leonora Blumenthal.

Igl onn 2015 ein vegnidas concedidas lubentschais da baghegiar 8 casas novas cun total 25 habitaziuns e 3 studios. En baghetgs existents ein vegnidas lubidas 10 habitaziuns novas.

La visch-naunca sezza ha denter auter construiu il baghetg da pumpiers, plaz fermada auto da posta, passapei, parcadiis, tualetta publica ad Uors, midau l'anteriura casa communal a Lumbrein en ina casa da cultura (Casa d'Angel), installau containers miez sutterrans per rimnar rumien (molocs) a Lumbrein ed Uors, installau deposits per curdems verds a Lumbrein e Vella, construiu la casetta da spetga sil plaz da fermada digl auto da posta Cursch a Vrin, construiu la punt suspendida da viandar denter Pruastg e Silgin, surdau da sanar la punt da lenn a Silgin.

Vesta ord la casetta da spetga a Vrin

Lescha federala per habitaziuns secundaras

Ils 20 da mars 2015 ha l'assamblea federala svizra concludiu la lescha federala davart las habitaziuns secundaras. Tenor quella astgan habitaziuns tenor dretg vegl el senn da quella lescha, ch'existevan ni ein vegnidas lubidas valevlamein avon ils 11 da mars 2012, vegin renovadas, midadas e reconstruidas. La surfatscha principala d'utilisaziun da habitaziuns en zona da baghegiar astga vegin engrondida per maximalmein 30% dalla surfatscha existenta, senza ch'e detti ina restricziun da diever, sch'e veggan buca construidas habitaziuns supplementaras. Ordeifer las zones da baghegiar ein lobi engrondiments el rom dallas prescripcions davart il baghegiar ordeifer las zones da baghegiar specialmein dalla lescha federala davart la planisaziun dil territori dils 22 da zercladur 1979.

Il cussegli federal ha relaschau in'ordinaziun per habitaziun secundaras ed ha mess en vigur quella ensemene cun la lescha federala per habitaziuns secundaras naven digl 1. da schaner 2016. Baghetgs ni habitaziuns novas astgan vegin lobi mo sch'eles veggan duvrai sco habitaziuns primaras ni sco habitaziuns economisadas turisticamein. Excepidas ein habitaziuns en connex cun menaschis structurai d'albiert e novas habitaziuns en baghetgs ch'ein sut schurmetg.

Las restricziuns d'utilisaziun ston vegin impurtadas el register funsili Lumnezia.

En consequenza dalla lescha per habitaziuns secundaras ei la construcziun da casas novas sereducida considerablamein ella visch-naunca.

Terren da baghegiar dalla visch-naunca

Igl onn 2015 ha la visch-naunca Lumnezia vendiu neginas parcelas da baghegiar.

La fin 2015 eran aunc venalas las suandontas parcelas:

Degen	Bual da Rumein	1
Lumbrein	Fuormas	1
Morissen	Bual (aunc da far avertura)	4
Suraua	Planezzas (aunc da parcellar)	3
Vella	Bual	2
Vignogn	Sum Trutg e Fraissen	2
Vrin	Crusch	3

*Clemens Arpagaus, cau dil departament
fatgs da baghegiar*

Alp Diesrut

DEPARTAMENT AGRICULTURA

Lavurs administrativas

Suenter il tierz onn dalla fusun ed il secund onn dall'introduzion dil niev sistem d'annunzia da funs e dumbraziun dils animals astgan ins gir, ch'ei funcziunescha detg stupent en nossa vischnauna cun las annunzias. Ils formulars vegnan per regla inoltrai ad uras. Era las uras d'audienza per dar sclariment ein secumprovaladas. Aschia san ils purs schar cussegliar persunalmein sche quei fa da basegns.

Manteniment infrastructura

- Duront igl onn 2015 eis ei sco usitau stau necessari da far diversas reparaturas vid l'infrastructura dallas alps. Aschia ha ei duvrau ina lingia da drenascha davos la stalla dall'alp Staviala Vedra a Lumbrein. L'aua smaccava sut stalla viaden el fussau. Senza reagir havess quei caschunau a liunga vesta gronds donns. L'aua ei veginida pigliada si e menada ella lingia dalla Ovra electrica da Lumbrein. Aschia sa l'aua veginir nezegiada optimalmein. Plinavon ha il tetg dalla stalla duvrau ina remedura.
- Sin l'alp Sezner ha igl indrez da scaldar aua e far vapur stiuu veginir remplazzaus. Igli indrez existent era gia 25 onns vegls.
- Sin las pastiras da Cumbel e Degen ein divers begls vegni remplazzai. Quellas lavurs ein veginidas fatgas en lavur cumina entras ils purs dils loghens pertuccai.

Curdin Capeder,
cau dil departament agricultura

Via da meglieraziun a Suraua

Las lavurs dalla sanaziun dalla via da meglieraziun a Surcasti ein terminadas. Grazia alla capientscha e flexibilitad dils possessurs e cultivaders dil funs pertuccau, eis ei stau pusseivel da liquidar las paucas dispetas e da realisar il project optimalmein.

Proteger sendas da viandar

Igl accident cun las vaccas-mumma a Laax ha era fatschentau la suprastonza communal. Cunquei che la vischnauna ei possesura dallas alps e medemamein possesura dallas sendas da viandar, ei la sfida d'anflar sligiazuns optimalas ualts gronda. Scumandar dad ir sin las sendas ei buca la sligiazun, denton buca saver metter las vaccas-mumma ad alp ei era negina opzun. Principalmein eis ei necessari da postar tablas d'informaziun per ils viandonts els loghens periclitai duront il temps da pascuziun.

Medemamein eis ei necessari da metter a disposiziun el biro turistic informaziuns davart il secuntener visavi ina muntanera biestga. Oz seapescha ei buca pli da sesez, ch'il turist posseda la sensibilitad da reagir endretg, sch'el vegin en contact cun biestga. Nus stuein far tut il pusseivel per evitar incaps ed accidents.

DEPARTAMENT FORESTALESSER

Survesta

Il tierz onn dil menaschi forestal Lumnezia ei curdaus ora meglieer che previu, quei malgrad l'adattaziun dil cuors digl euro e dils schliats prezis da lenna. En cumparegliazion cul preventiv ein rodund CHF 130 000 vegni spargnai en. Quei pervia che mo ca. 70% dil tagl annual ei succedius e ch'igl ei vegini focussau sin lavurs che vegnan subvenziunadas. Vinavon ei vegini spargnau tier scuntradas internas.

El rom da projects collectivs ein tagls succedi a Fiugs e Stavialas (Lumbrein) ed Alpetta (Camuns). Cultivaziun d'uaul giuven enteifer ed ordeifer uauls da schurmetg ei veginida fatga a Sumblein (Cumbel), Val dado Silgin (Lumbrein), Ritta e Tschamiu (Tersnaus), Manglatsch (Vrin) e Denter Uals (Vella). Entras ils selviculturs ein cheutras 671 aras uaul giuven veginidas cultivadas.

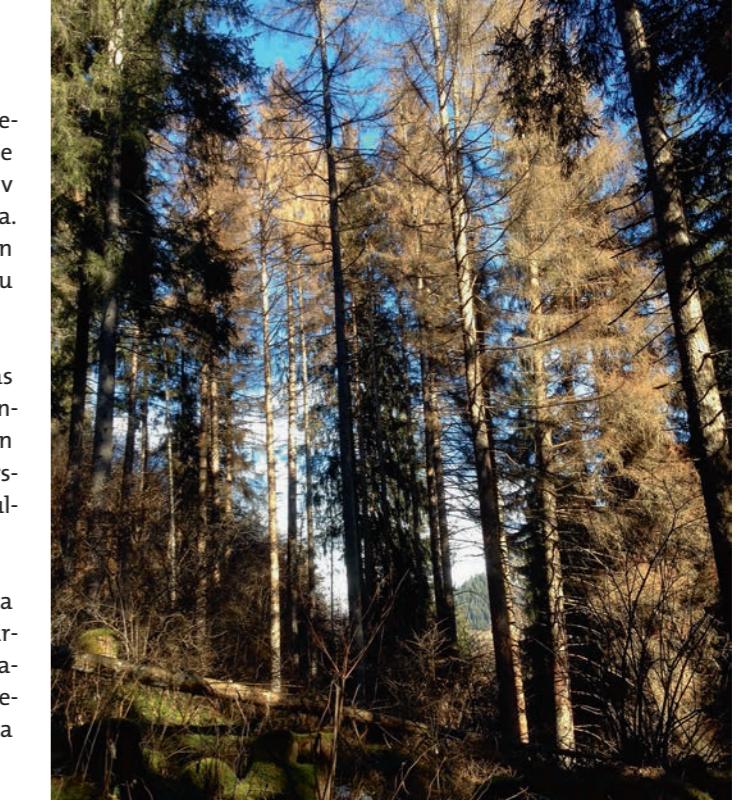
Per la biodiversitat ein vegni cultivai ils projects dils uauls da larischs cun pascuziun Alpetta a Camuns e Schumials a Surcasti. Per la cultivaziun dil project a Surcasti surprenda la Fundaziun svizra per la protecziun dalla cuntrada 95% dils cuosts restonts. Vinavon ei la pastira Gianastga sut Degen veginida zerclada el rom dalla biodiversitat.

Gronda diversitat sin pintga surfatscha
(pastira uaul da larischs Schumials)

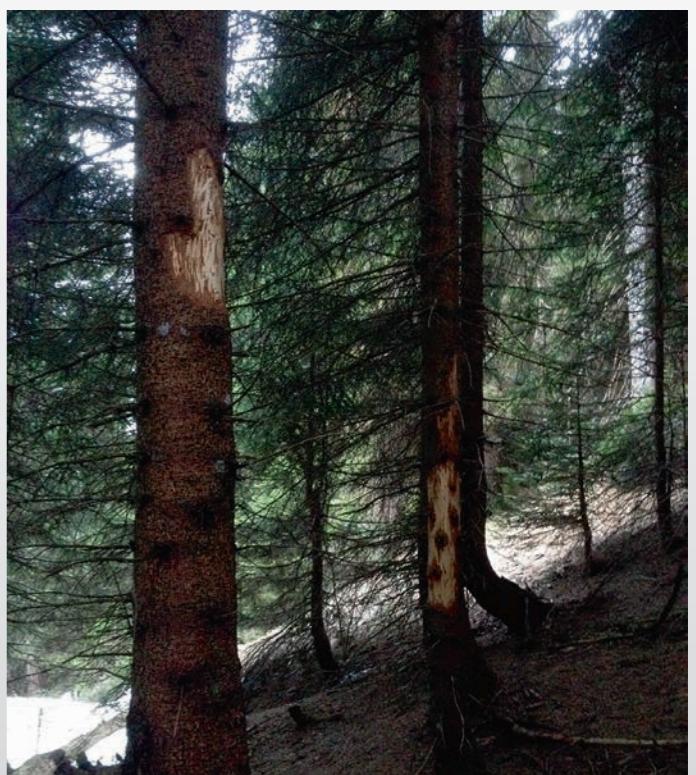
Igl uffeci digl uaul e prighels dalla natira dil cantun Grischun ha elaborau ensemble cugl uffeci forestal Lumnezia ina prestudia per il reservat d'uaul natural Val Seranastga.

Explotaziuns da sforz ein veginidas rumidas en tuts uauls da schurmetg, aschilunsch che quei ei stau giustificabel. Il bau-scorsa para da semupliciar fermamein.

Invasiun dil bau-scorso egl uaul da Cumbel

Sin palancau cantunal procura la revisiun parziala dalla lescha da catscha per malruaus tier ils possessurs d'uaul. Igl ei da sperar ch'ei reussechi da regular igl effectiv dalla selvaschina per era possibiliter egl avegnir ina sauna regiuvinaziun digl uaul.

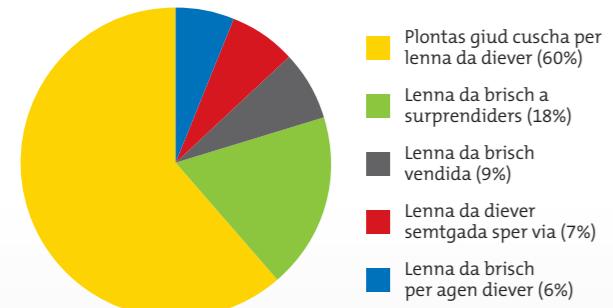
Donns da selvaschina egl uaul da Lumbrein

Als habitants dalla vischerna Lumnezia sco era per ils bughets da vischerna ei vegni furniu cuntinuadamein lenna da brisch e las restonzas da lenna ein vegnidias utilisadas.

Uaul privat, neofitas, projects da colligaziun e cuntradas da qualitat sco era entgins surpassaments en connex cun la polizia forestala han procurau per ulteriura lavour. Il manteniment da vias forestals ei succedius entras il survetsch tecnic communal ed entras interpresas indigenas. Vinavon ein l'instituziun Project uaul da muntogna, classas da scola e disoccupai (ÖKO-Job) vegni engaschai.

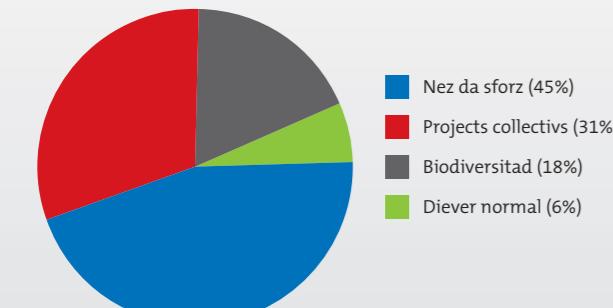
Vendita da lenna

Egl onn 2015 ein totalmein 5441 m³ lenna vegni vendi ord igl uaul da vischerna. Il suandont diagram muossa la vendita dalla lenna tenor qualitat e diever.

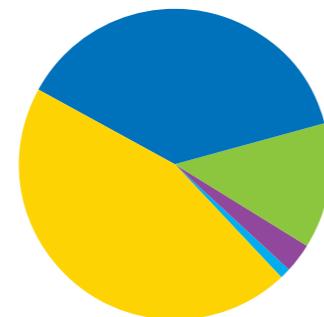

Lenna tenor projects

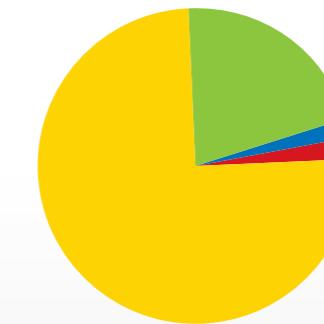
La vendita da lenna sedrezza tenor ils projects sco nez da sforz, projects collectivs, projects da biodiversitat e dievers normals. Il suandont diagram presenta ils differents dievers.

Quen expensas

Quen entradas

Remarca finala e perspectiva

Per l'utilisaziun digl entir tagl annual ei il prezi da lenna actualmein displascheinlamein memia bass. Igl ei perquei vegni seconcentrau sin lavurs che vegnan subvenziunadas, principalmein ein la biodiversitat e tagls da sforz stai dominonts.

Per igl onn proxim ein las perspectivas aunc buca semigliuradas. Nus vegnin a seconcentrar en emprema lingia sin la tgira digl uaul giuven e sin lavurs che vegnan subvenziunadas.

*Martin Capaul,
cau dil departament forestaless*

Panorama d'unviern

DEPARTAMENT TURISSEM, SVILUP D'ECONOMIA

Turissem

Nova lescha turistica

Dapi igl 1. da schaner 2015 ei la nova lescha turistica en vigur. Quella sebasa buca pli sil diember dallas pernottaziuns, mobein sin la surfatscha disponibla. Enteifer la vischerna vegn plinavon teniu quen dil fatg che buca tut ils vischinadis han las medemas premissas pil turissem. Consequentamein vegnan ils vischinadis repartgi en treis differentas categorias cun differentas taxas turisticas. Sco sulet vischinadi ei Vella en categoria A, quei che vul gir che las taxas da hospes ein da pagar per 100%. Ils vischinadis da Morissen, Cumbel, Degen, Vignogn e Lumbrein ein ella classa B cun 85% dallas taxas effectivas e Vrin e Suraua ein ella categoria C cun aunc 70% dallas taxas effectivas. Ultra da quei ha la suprastonza communal reduciu las taxas sil minimum pusseivel tenor il spazi che la lescha dat. La Lumnezia ei la suletta vischerna el perimeter da Surselva Turissem SA che ha priu quella decisioen en favur dils locataris da habitaziuns ni dils possessurs che drovan lur habitaziun sulettamein per agen diever.

Taxa turistica e da hospes

La vischerna Lumnezia ha incassau egl onn 2015 rodund CHF 720 000 taxas da hospes e CHF 195 000 taxas turisticas. Las taxas turisticas van cumpleinamein a Surselva Turissem. Dallas taxas da hospes van CHF 380 000 a Surselva Turissem SA. Quels mieds vegnan impundi per las sequentas mesiras:

- Cuosts da menaschi per la centrala da Surselva Turissem SA	CHF 116 600
- Pagas biro Vella	CHF 162 400
- Tscheins biro Vella	CHF 16 500
- Program local pils hospes	CHF 10 700
- Communicaziun el liug	CHF 26 900
- Sviluppar products	CHF 10 000
- Dietas, sesidas, spesas	CHF 1 400
- Contribuziuns per events	CHF 35 500

Il rest ord il recav dallas taxas da hospes vegn impundius dalla vischerna per l'infrastructura. Ils detagls ein veseivels ord la posizion 830 dil quen current communal.

Loipa

Ferton che la loipa ha saviu vegni fatga la sesiun 2014/15 sin l'alp Sezner/alp Nova ei quei buca stau pusseivel duront la sesiun 2015/16 muort munconza da neiv si dad ault. Quei ei stau da grond disavantatg, mo senza neiv eis ei buc pusseivel da por-scher l'infrastructura necessaria. Quei ch'ei vegni investau a Degen ei stau ulteriuras cazzolas per garantir aschia era la pusseivladad d'execuir il sport da pass liung duront la sera. Lein sperar che quell'infrastructura sappi vegni nezegiada meglier el futur.

Plazza da glatsch

Ina gronda attracziun ei franc la plazza da glatsch a Vella stada. La surfatscha ha saviu vegni extendida considerablamein. Quei ha denton giu per consequenza che la reit da current ha stiuu vegni rinforzada. Cheu setracta ei da cuosts unics che vegnan dabien alla plazza da glatsch il futur.

Senda d'unviern territori Lumbrein

Occurrenzas

La fiesta digl 1. d'uest a Davos Munts ei vegnida organisada en collaboraziun denter Lumnezia Turissem e la vischerna. Il marcau Daniev ha giu liug il 2015 per l'emprema gada ad Uors el vischinadi da Suraua. Per l'organisaziun han las uniuns indigenas procurau ensemble cun la vischerna e Lumnezia Turissem.

Punt da sugas

La punt da sugas ch'ei vegnida construida sur la val Dadens da Silgin ha ina lunghezia da 67 meters ed in'altezia da 45 m. La punt ei fetg filigrana ed eleganta. El decours dils proxims onns eis ei previu da cuntinuar cun ina punt da sugas denter Tersnaus e Camuns sco era silla Greina per levgiar aschia igl access alla camona dil Terri. Quels objects duein gidar a render attractiva nossa vischnaunca per viandonts e bikers. Il success dalla punt da Silgin dat raschun a quella strategia.

Manteniment infrastructura turistica

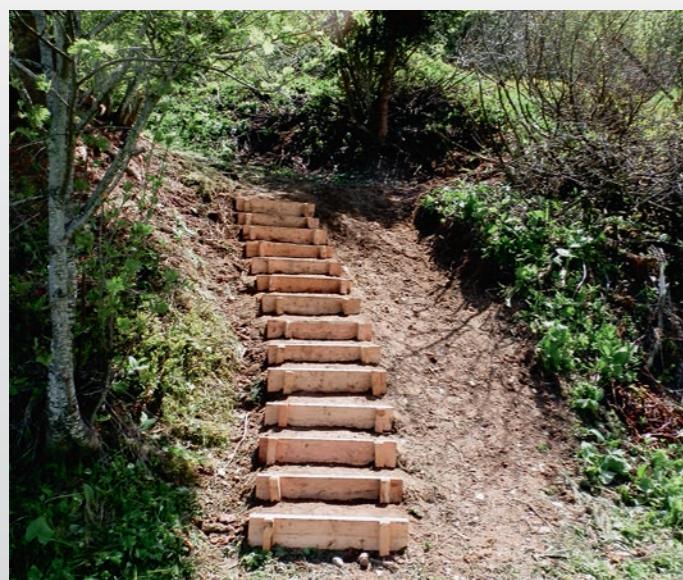
Lavurs exequidas entras il menaschi tecnic

- Nova senda plontaziun bova blaua a Morissen
- Manteniment sendas Val Miedra, Mulina, Cavel
- Migliurar piogn Pardatsch a Vrin
- Remedura indrez dils biotops Vrin e Lumbrein
- Sanaziun dalla punt sur la paliu Plaun Durdien/Parmischinas a Lumbrein

Gioni Capaul, cau dil departament turissem, svilup d'economia

Punt da Sugas Silgin

Sendas da viandar

ENGRAZIAMENT

Per finir engraziein nus a vischinas e vischins pil sostegn e la confidanza che nus havein astgau guder el decouors digl onn vargau. In cordial engraziament admettein allas representantas ed als representants dils organs politics e dallas cumissiuns comunals per la buna collaboraziun en favur da nossa vischnaunca. En quei engraziament lein nus era includer las collaboraturas ed ils collaboraturs da nossa administraziun, las personas d'instruziun, ils luvrers e selviculturs dil survetsch tecnic sco era las ulteriuras emploiadadas ed ils ulteriurs emploiai da vischnaunca. Engraziar lessen denton era a tut las uniuns che promovan cun lur activitads la cumionza ed il spért cumineivel.

PROPOSTA

La suprastonza communal propona allas vischinas ed als vischins da prender enconuschientscha dil rapport annual e d'aprobar il quen annual 2015.

SUPRASTONZA COMMUNALA

Blumenthal Duri, president communal, Vella
 Capaul Martin, vicepresident, Lumbrein
 Arpagaus Clemens, Vella
 Caminada Ronnie, Vrin
 Capaul Gioni, Vattiz
 Capeder Curdin, Cumbel
 Cavegn Primus, Vella
 Lorez Elisabeth, Surcasti
 Solèr Daniel, Morissen

CUMISSIUN DA QUEN E GESTIUN

Blumenthal Daniel, president, Vella
 Caviezel Rino, Vella
 Livers Hilda, Camuns

CUMISSIUN DA BAGHEGIAR

Arpagaus Clemens, president, Vella
 Bundi Ursin, Morissen
 Caviezel Armin, Vrin

CUMISSIUN PER FATGS DA CATASTROFAS

Blumenthal Duri, president, Vella
 Alig Mario, Vrin
 Caduff Conradin, Cumbel
 Cavegn Marcus, Vella
 Solèr Daniel, Morissen

CUMISSIUN DA PUMPIERS

Caduff Conradin, cumandant, Cumbel
 Blumenthal Duri, Vella
 Bundi Clau, Cumbel
 Bundi Ursin, Morissen
 Caduff Marcel, Morissen
 Caviezel Rino, Vella
 Caviezel Serafin, Vrin

CUSSEGL DA SCOLA

Lorez Elisabeth, presidenta, Surcasti
 Casanova Evelyn, Vrin
 Derungs Ursin, Vella
 Elvedi Flurina, Cumbel
 Schwyter Martin, Vella

ADMINISTRAZIUN COMMUNALA

Cavegn Marcus, canzlist, Vella
 Blumenthal Leonora, Vella
 Caduff Flavio, Cumbel (tochen 12-2015)
 Caduff Marcel, Morissen
 Caduff Rudolf, Cumbel
 Caduff Selina, Laax
 Capeder Giusep, Lumbrein
 Caviezel Martina, Vrin
 Derungs Martin, Camuns
 Schär Tizian, Rueun (emprendist)
 Spescha Michael, Cumbel

SURVETSCH TECNIC

Alig Mario, menader, Vrin

Luvvers communaux

Arpagaus Arthur, Tersnaus
 Arpagaus Remo, Cumbel
 Bundi Clau, Cumbel
 Caduff Franz, Morissen
 Caduff Toni, Vattiz
 Capaul Leo, Lumbrein
 Caviezel Geronas, Vrin
 Tanno Werner, Vella (naven da 01-2015)

Survigiladers da serenera

Caduff Luis, Morissen (tochen 08-2015)
 Camenisch Maurus, Vella
 Casanova Reto, Surcasti
 Casanova Ivo, Vignogn (naven da 04-2015)
 Caviezel Serafin, Vrin

Pedels/persunas che schubregian

Caduff Luis e Jörg Rita, Morissen (tochen 08-2015)
 Camenisch Maria Fillipina, Morissen
 Capaul Martin Giusep, Lumbrein
 Casanova Claudia, Vella (tochen 09-2015)
 Caviezel Josefa, Vrin
 Caviezel Regula, Vrin
 Collenberg Gerhard, Morissen (naven da 10-2015)
 De Giorgi Giovanni, Vella (naven da 08-2015)
 Derungs Elisabeth, Vignogn
 Derungs Simon, Uors
 Rupp Ignazia, Vignogn
 Venzin Alfred ed Irene, Vella

UFFECI FORESTAL

Müller Hans, menader, Duin
 Clavadetscher Andreas, Laax

SCOLAZIUN

Organisaziun da scola
 Caduff Conradin, meinascola, Cumbel
 Derungs Jolanda, secretariat, Degen
Persunas d'instrucziun
 Alig Irena, Vella
 Alig Rosvita, Vrin
 Berther Letizia, Camischolas (tochen 07-2015)
 Blumenthal Carli, Morissen (naven da 08-2015)
 Cabalzar Gion Martin, Lumbrein
 Cabalzar Pierina, Cumbel
 Cadalbert Iris, Sevgein
 Cadrudi Carin, Ruschein
 Caduff Armin, Cumbel
 Caduff Conradin, Cumbel
 Caduff Maria, Cumbel
 Caduff Marina, Vignogn (naven da 08-2015)
 Caduff Riccarda, Vignogn
 Capaul Maria Ursula, Lumbrein (tochen 07-2015)
 Capeder Norbert, Vella (tochen 07-2015)
 Caviezel Rina, Vrin (tochen 05-2015)
 Derungs Irena, Vignogn
 Derungs Teresina, Vella
 Flury Claudia, Schluein
 Fry Ivo, Glion
 Giger Cristina, Morissen (tochen 07-2015)
 Halter Pieder Antoni, Vella
 Heisch Egmont, Cumbel
 Joël Anne-Louise, Vella (tochen 06-2015)
 Larcher Tina, Laax
 Liesch Wally, Vella
 Maissen Maria-Luisa, Glion
 Polivka Sabrina, Cuera (tochen 07-2015)
 Schmid Natascha, Glion (naven da 08-2015)
 Tönz Patrizia, Glion
 Wakelin Monika, Flem (tochen 07-2015)

BIBLIOTECA LUMNEZIA

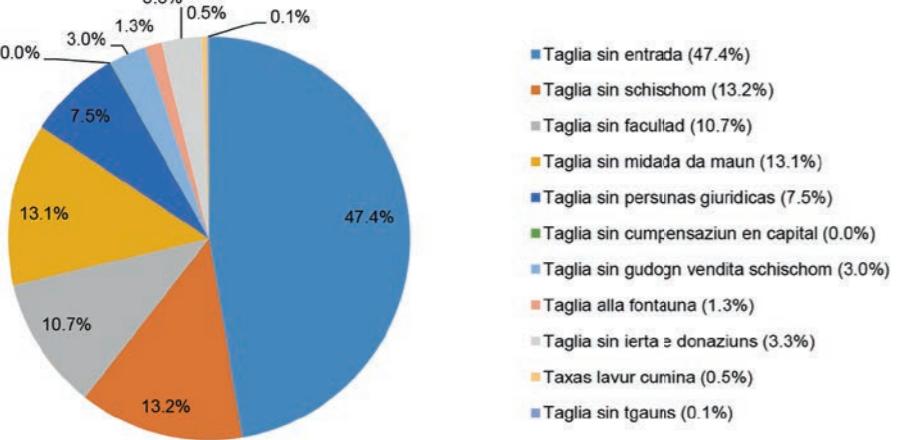
Cavegn Petronella, menadra, Vella
 Casanova Evelyn, Vrin
 Spescha Margreta, Vella

CANORTA LUMNEZIA

Coluccello Gioni, menader, Glion (tochen 10-2015)
 Muff Kerstin, menadra, Castrisch (naven da 11-2015)

Resultat cumplet	quen 2015		quen 2014	
	expensas	entradas	expensas	entradas
Quen current	16'356'882.96	16'424'614.65	15'934'897.51	16'440'208.15
Resultat quen current	67'731.69		505'310.64	
Quen d'investiziun	3'742'688.95	2'707'134.95	6'797'362.20	1'769'942.37
Resultat quen d'investiziun		1'035'554.00		5'027'419.83
Surpli d'entradas quen current	67'731.69		505'310.64	
Deposiziun finanziaziun speciala	187'781.00		56'185.10	
Prelevaziun finanziaziun speciala		363'076.40		926'412.80
Amortisaziuns	3'232'925.98		3'258'872.30	
Cashflow	3'125'362.27		2'893'955.24	
Resultat quen d'investiziun		1'035'554.00		5'027'419.83
Deficit ni surpli da finanziaziun	2'089'808.27		2'133'464.59	

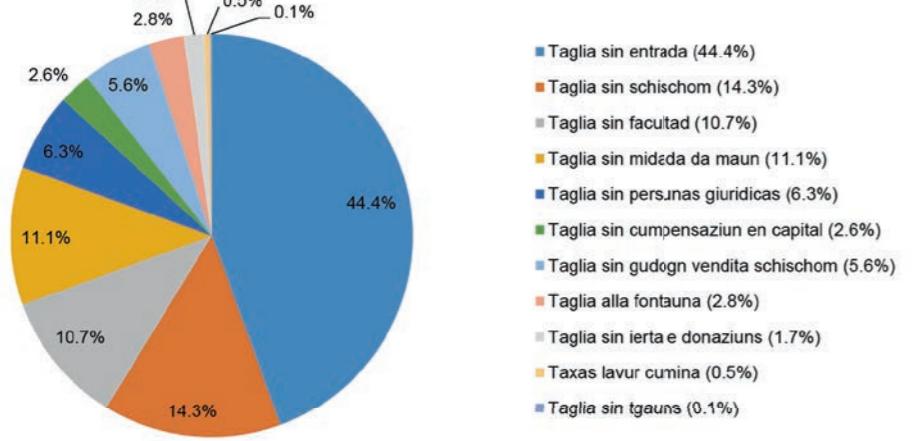
Survesta geners taglias communalas en pertschien 2014

Cashflow 2010 - 2015

Survesta geners taglias communalas en pertschien 2015

Quen current	quen 2015		preventiv 2015		quen 2014	
	expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
ADMINISTRAZIUN GENERALA	1'476'735.53	418'424.15	1'487'800.00	324'300.00	1'520'684.19	345'913.10
011 LEGISLATIVA	44'457.62	0.00	44'850.00	0.00	41'788.68	0.00
300 Salaris, schurnadas e sesidas	4'895.00		4'500.00		5'472.80	
303 Assicuranzas socialas	116.02		100.00		118.80	
305 Assicuranza d'accidents e malsogna	8.40		50.00		12.28	
309 Ulteriurs cuosts da personal	0.00		1'000.00		0.00	
310 Stampats, votaziuns e publicaziuns	9'487.80		8'000.00		8'694.00	
317 Indemnisaziun da spesas	90.15		200.00		159.90	
366 Fegl ufficial	29'860.25		31'000.00		27'330.90	
012 EXECUTIVA	191'514.91	0.00	190'700.00	0.00	216'467.47	0.00
300 Salaris, schurnadas e sesidas	132'627.50		135'000.00		130'602.50	
303 Assicuranzas socialas	11'508.94		11'000.00		11'019.14	
304 Cassa da pensiu	5'728.80		5'700.00		5'732.40	
305 Assicuranza d'accidents e malsogna	1'026.87		1'000.00		943.68	
309 Ulteriurs cuosts da personal	422.40		1'000.00		5'280.00	
310 Stampats e publicaziuns	642.00		1'000.00		635.00	
311 Cumpra indrezs	6'260.75		0.00		0.00	
317 Spesas e cuosts da representaziun	28'466.50		25'000.00		28'515.85	
318 Survertschs e honorars	4'831.15		1'000.00		5'314.00	
319 Festa Lumneziana	0.00		10'000.00		28'424.90	
020 ADMINISTRAZIUN COMMUNALA	1'099'095.40	351'560.40	1'119'500.00	286'300.00	1'124'567.84	306'003.20
301 Salarisaziun dil personal	764'199.80		755'000.00		747'767.10	
303 Assicuranzas socialas	60'520.67		62'000.00		61'349.48	
304 Cassa da pensiu	53'485.30		55'000.00		49'597.80	
305 Assicuranza d'accidents e malsogna	5'428.08		6'000.00		5'255.61	
309 Ulteriurs cuosts da personal	9'360.95		8'000.00		5'392.50	
310 Material da biro, stampats, litteratura	9'538.20		10'000.00		11'675.30	
311 Cumpra da mobiliar e maschinas	4'702.90		4'000.00		6'400.65	
315 Manteriment digl indrez da biro	502.00		1'000.00		0.00	
317 Indemnisaziun da spesas	3'817.10		6'000.00		4'805.55	
318.01 Porti e spesas da banca	31'978.55		25'000.00		28'759.35	
318.02 Consultaziuns specialas	873.90		1'000.00		2'146.95	
318.03 Survertschs e honorars	28'971.75		32'000.00		31'931.25	
318.04 Cuosta da telecommunicaziun	6'877.75		8'000.00		5'462.25	
318.05 Cuosta e licenzas EED	46'326.80		45'000.00		59'062.00	
318.06 Cuosta copiaders	18'614.85		18'000.00		14'605.80	
318.07 Cuosta pagina d'internet lumnezia.ch	5'207.90		5'000.00		7'171.10	
318.99 Ulteriuras taxas	5'471.60		5'000.00		3'563.40	
319 Ulteriurs cuosts	1'261.15		1'000.00		633.85	
351.01 Cumissiun cantunala da schatzet	4'973.50		5'000.00		5'796.10	
351.02 Uffeci stadi civil Lumnezia	8'476.25		12'000.00		10'910.45	
362 Contribuziuns Regiun Surselva	18'938.40		17'500.00		18'799.25	
364 Contribuziuns Pro Val Lumnezia	0.00		28'000.00		27'579.10	
365 Contribuziuns ad instituziuns	7'498.00		6'000.00		8'073.00	
390.01 Scuntraziun cuosta da personal	2'070.00		4'000.00		7'830.00	
431.01 Cartas d'identidad	1793.85		2'000.00		1'508.15	
431.02 Attesti da domicil	2'190.00		2'500.00		2'066.00	
431.03 Patentas cristallas e mineralias	4'990.00		5'000.00		4'970.00	
431.04 Legalisaziuns	690.00		1'000.00		400.00	
431.05 Lubientschas da jasters	5'072.95		4'000.00		4'628.50	
431.99 Ulteriuras taxas	8'357.00		4'000.00		9'147.50	
434.01 Societat ovra electrica Lumbrein	28'000.00		28'000.00		30'000.00	
434.02 Survertschs per tarzias persunas	10'750.00		0.00		9'131.25	
434.03 Incasso taxa da hospis e turistica	30'953.20		16'000.00		4'215.10	
435 Recav da venditas	5'044.70		2'500.00		3'390.80	
436 Ulteriuras restituziuns / copias	14'728.55		10'000.00		13'642.80	
451.01 Filiala assicuranza sociala AVS	2'893.60		3'000.00		2'941.60	
451.02 Uffeci da taglia Lumnezia	135'452.00		135'000.00		134'603.00	
451.03 Provisiun d'incasso taglia da fontauna	0.00		0.00		-15.50	
451.99 Ulteriuras provisiuns	344.15		100.00		158.10	
452.01 Provisiun d'incasso taglia da cultus	9'891.85		8'000.00		8'795.90	
452.02 Provisiun sacs e marcas da rumien	408.55		200.00		0.00	
452.03 Vischnauca da Duvin	0.00		0.00		2'000.00	
452.04 Vischnauca da Riein	0.00		0.00		9'420.00	
490.01 Scuntraziun cuosta da personal	75'000.00		50'000.00		50'000.00	
490.02 Scuntraziun cuosta materials	15'000.00		15'000.00			

Quen current		quen 2015		preventiv 2015		quen 2014	
		expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
309	Ulteriurs cuosts da persunal	750.35	0.00	592.70			
311	Cumpria da mobilias ed indrezs	11'117.15	1'000.00	3'490.65			
312	Aua, energia e scaldament	7'821.35	4'000.00	5'902.95			
313	Material da diever	1'153.90	1'000.00	379.75			
314	Manteniment dil baghetg	177.10	1'000.00	2'259.90			
315	Manteniment digl indrez	0.00	1'000.00	0.00			
318.01	Surventschs e honorars	772.00	3'000.00	660.60			
318.02	Cuosts da telecommunicaziun	317.50	1'000.00	149.40			
390.01	Scuntraziun cuosts da persunal	4'770.00	10'000.00	7'380.00			
390.02	Scuntraziun cuosts materials	1'000.00	1'000.00	1'000.00			
427	Tscheins d'affittaziun		15'000.00	15'000.00		4'300.00	
436	Ulteriuras restituziuns		0.00	2'000.00		0.00	
SEGIRTAD PUBLICA		401'481.30	276'452.75	377'300.00	270'150.00	379'595.15	322'655.85
100	REGISTER FUNSIL	13'000.00	118'796.95	12'800.00	100'000.00	12'800.00	147'346.25
352	Register funsil Vella (localitads)	13'000.00	12'800.00	100'000.00	12'800.00	147'346.25	
452	Gudogn dil register funsil	118'796.95					
101	MESIRAZIUN E TERMINAZIUN	27'410.55	759.90	5'000.00	1'000.00	22'795.30	110.70
318	Mesiraziuns e terminaziuns	27'410.55	5'000.00	22'795.30		110.70	
436	Ulteriuras restituziuns	759.90		1'000.00			
120	CURATELLA SURSELVA	36'114.35	0.00	48'000.00	0.00	28'689.25	0.00
362	Contribuziuns Curatella Surselva	36'114.35	48'000.00	28'689.25			
140	PUMPIERS E POLIZIA DA FIUG	296'285.20	148'609.10	285'000.00	163'000.00	286'806.70	168'709.80
301	Salarisaziun e schulda	79'065.00	75'000.00	69'762.50			
303	Assicuranzas socialas	788.85	1'000.00	834.50			
309	Ulteriurs cuosts da persunal	1'485.00	12'000.00	935.40			
311	Cumpria d'equipament e maschinas	148'710.45	120'000.00	124'871.00			
312	Aua, energia e scaldament	1'505.65	1'000.00	1'437.90			
313	Material da diever	2'633.55	6'000.00	5'235.45			
314	Manteniment locals da pumpiers	1'102.95	2'000.00	4'922.95			
315	Manteniment equipament	9'532.75	25'000.00	32'355.35			
316	Tscheins d'affittaziun localitads	7'920.00	7'000.00	2'520.00			
317	Indemnisaziuns da spesas	289.40	2'000.00	704.05			
318.01	Assicuranza da pumpiers	5411.70	5'200.00	5'252.10			
318.02	Controllas polizia da fiug	15'600.00	15'000.00	18'720.00			
318.99	Surventschs entras tiarzas persunas	2'491.90	3'400.00	5'382.00			
319	Ulteriurs cuosts	2'974.00	2'600.00	2'279.00			
365	Contribuziuns ad unius	1'824.00	1'800.00	1'684.50			
390.01	Scuntraziun cuosts da persunal	13'950.00	5'000.00	8'910.00			
390.02	Scuntraziun cuosts materials	1'000.00	1'000.00	1'000.00			
435	Recav da venditas	0.00	0.00	12'000.00			
436	Ulteriuras restituziuns	273.50	3'000.00	2'361.05			
437	Taxas da cumpensaziun e castitgs	77'176.05	105'000.00	93'561.10			
461	Contribuziuns cantunalas	71'159.55	55'000.00	60'787.65			
151	FATGS DA TIR	616.50	0.00	1'000.00	0.00	616.50	0.00
318	Surventschs e honorars	616.50	1'000.00	616.50			
160	PROTECZIUN CIVILA	28'054.70	8'286.80	25'500.00	6'150.00	27'887.40	6'489.10
311	Cumpria d'equipament e maschinas	0.00	0.00	995.75			
312	Aua, energia e scaldament	7'268.40	7'000.00	6'569.70			
314	Manteniment dls stabilmets	531.40	1'000.00	789.45			
318.01	Cuosts da telecommunicaziun	941.30	500.00	1'421.60			
318.02	Surventsche e honorars	5'153.65	2'000.00	4'669.60			
361	Contribuziuns al cantun	10'419.95	10'000.00	9'371.30			
390.01	Scuntraziun cuosta da persunal	1'740.00	3'000.00	2'070.00			
390.02	Scuntraziun cuosts materials	2'000.00	2'000.00	2'000.00			
427	Tscheins da locaziun	0.00	600.00	0.00			
436	Ulteriuras restituziuns	0.00	50.00	0.00			
460	Contribuziuns federalas	3'000.00	3'000.00	3'000.00			
480	Prelevaziun finanziazion speciala	5'286.80	2'500.00	3'489.10			
SCOLAZIUN		3'782'963.75	961'634.85	3'879'300.00	993'580.00	4'006'443.52	1'088'027.60
200	SCOLETTA	223'716.76	83'857.15	214'800.00	98'500.00	273'776.32	94'957.30
302	Salarisaziun dil persunal	182'994.60	175'000.00	224'145.15			
303	Assicuranzas socialas	14'497.56	13'000.00	18'367.40			
304	Cassa da pensiun	14'642.41	13'000.00	18'162.77			
305	Assicuranza d'accidents e malsogna	1'309.09	1'300.00	1'591.70			
309	Ulteriurs cuosts da persunal	757.60	2'000.00	2'812.50			
310.01	Material gruppera da giugs	152.40	600.00	331.25			
310.02	Material scoletta	2'800.75	4'200.00	4'030.85			
311	Cumpria da mobilias ed apparats	0.00	500.00	0.00			
317.01	Indemnisaziun da spesas	0.00	1'000.00	400.00			
317.02	Spesas excursiuns e projects	799.70	1'000.00	234.70			
318.01	Instrucziun da senudar	4'083.50	3'200.00	3'700.00			
318.02	Instrucziun gruppa da giugs	1'679.15	0.00	0.00			
436	Ulteriuras restituziuns	0.00	1'000.00	3'000.00			
461	Contribuziuns cantunalas	83'857.15	97'500.00	91'957.30			
210	SCOLA PRIMARA	1'236'680.24	330'337.15	1'249'400.00	310'500.00	1'285'650.91	362'676.55
302	Salarisaziun dil persunal	1'013'998.39	1'015'000.00	1'030'478.27			
303	Assicuranzas socialas	80'952.65	71'000.00	84'066.70			
304	Cassa da pensiun	72'414.37	73'000.00	66'620.73			
305	Assicuranza d'accidents e malsogna	7'318.28	7'000.00	7'346.76			
309	Ulteriurs cuosts da persunal	9'081.35	15'000.00	6'171.30			

Quen current		quen 2015		preventiv 2015		quen 2014	
		expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
310	Material d'instrucziun	29'058.15		35'300.00			

Quen current		quen 2015		preventiv 2015		quen 2014		Quen current		quen 2015		preventiv 2015		quen 2014	
		expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas			expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
461.01	Contribuziuns transport da scolars		79'375.10		92'000.00		84'423.70	361.03	Tgira d'affons cumplementara	2'269.75	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
461.02	Contribuziuns menader da scola		51'750.00		56'400.00		56'812.50	366.01	Susteniments socials	263'343.40	350'000.00	326'385.65			
461.03	Contribuziuns meisa da miezdi		5'405.25		5'000.00		8'509.90	366.02	Pagaments anticipai d'aliments	35'110.35	50'000.00	57'622.00			
462.01	Contribuziun scola Unterengstringen		2'500.00		2'500.00		2'500.00	366.03	Surpriu premias cassa da malsaus	17'553.65	26'000.00	17'863.55			
220	SCOLAZIUN SPECIALA	64'236.90	0.00	103'000.00	0.00	64'119.35	0.00	436	Restituziuns		47'080.30		60'000.00		54'204.90
352	Contribuziuns scolas specialas	25'842.00		57'000.00		32'799.10		461	Contribuziuns dil cantun		77'696.00		90'000.00		93'069.85
362	Contribuziun survestch logopedia	38'394.90		46'000.00		31'320.25		462	Fondo per prestaziuns socialas		62'884.00		155'000.00		100'269.00
230	SCOLAZIUN PROFESSIONALA	184'266.20	0.00	182'900.00	0.00	193'799.80	0.00	TRAFFIC		1'857'412.60	1'407'307.50	1'976'700.00	1'267'950.00	1'947'057.56	1'206'855.30
362	Contribuziuns Regiun Surselva	2'669.65		2'900.00		2'499.25									
364	Scolas professiunalas	181'596.55		180'000.00		191'300.55		620	VIAS EN VISCHNAUNCA	455'838.70	72'700.00	630'400.00	82'400.00	686'351.70	76'432.50
CULTURA, TEMPS LIBER, BASELGIA		149'894.03	24'697.50	130'750.00	15'000.00	146'670.07	31'681.40	312	Energia	252.10	300.00	274.65			
300	PROMOZIUN DALLA CULTURA	62'500.00	10'000.00	63'000.00	10'000.00	64'716.65	25'000.00	313	Material da diever	26'050.65	20'000.00	22'564.40			
318.01	Survestchs entras tiarzas persunas	30'000.00		25'000.00		10'416.65		314	Manteniment vias	74'797.30	150'000.00	235'927.80			
318.02	Commemoraziun Toni Halter 2014	0.00		0.00		14'800.00		318	Survestchs e rumir neiv	74'038.95	150'000.00	139'801.65			
365	Contribuziuns ad unius	32'500.00		38'000.00		39'500.00		319	Ulteriurs cuosts	2'511.70	1'500.00	2'439.60			
469	Donaziuns		10'000.00		10'000.00		25'000.00	362	Traffic public (Regiun Surselva)	6'680.90	6'600.00	6'651.75			
340	SPORT	10'583.65	0.00	16'100.00	0.00	21'401.35	0.00	364	Garanzia da deficit bus da posta	48'877.10	40'000.00	32'529.85			
314	Manteniment piazza sport Bual	3'580.70		5'000.00		6'598.60		390.01	Scuntraziun cuosts da personal	207'630.00	247'000.00	231'162.00			
318	Survestchs entras tiarzas persunas	32.95		100.00		32.75		390.02	Scuntraziun cuosts materials	15'000.00	15'000.00	15'000.00			
390.01	Scuntraziun cuosts da personal	5'970.00		10'000.00		13'770.00		434.01	Taxas per parcadis	11'870.00		12'000.00		13'537.50	
390.02	Scuntraziun cuosts materials	1'000.00		1'000.00		1'000.00		434.02	Survestchs per tiarzas persunas	33'360.00		30'000.00		34'437.50	
350	ULTERIUR TEMPS LIBER	65'222.95	11'425.00	38'100.00	2'000.00	51'957.20	2'165.00	314.03	Ulteriurs taxas	200.00	400.00	320.00			
311	Cumpria da material ed indrezs	2'914.90		0.00		0.00		434.04	Entradas lingia da posta	590.00		0.00		27.50	
312	Aua, energia e scalдament	2'001.40		1'500.00		1'763.90		461	Contribuziuns bus da posta	26'680.00		40'000.00		28'110.00	
313	Material da diever	5'910.40		500.00		1'010.00		622	LUVRATORI COMMUNAL	1'349'428.15	1'334'002.15	1'303'300.00	1'185'500.00	1'195'345.76	1'130'372.80
314	Manteniment infrastructura	16'335.35		1'000.00		448.10		301	Salarisaziun dil personal	901'820.70	900'000.00	771'897.95			
316	Tscheins d'affittaziun	800.00		800.00		800.00		303	Assicuranzas socialas	70'041.43	65'000.00	60'885.85			
318.01	Survestchs entras tiarzas persunas	4'167.30		2'500.00		1'945.30		304	Cassa da pensiun	65'202.63	60'000.00	56'756.05			
362	Finanziazion dils museums	2'853.60		2'800.00		2'817.90		305	Assicuranza d'accidents e malsogna	20'061.74	20'000.00	17'359.96			
365	Contribuziuns ad unius	15'010.00		15'000.00		20'100.00		308	Lavr cumina	32'096.25	30'000.00	34'165.85			
390.01	Scuntraziun cuosts da personal	13'230.00		12'000.00		21'072.00		309	Ulteriurs cuosts da personal	7'081.60	6'000.00	2'505.60			
390.02	Scuntraziun cuosts materials	2'000.00		2'000.00		2'000.00		311	Cumpria da maschinias ed uaffens	21'645.80	25'000.00	38'615.00			
434	Taxas da diever	1'425.00		2'000.00		1'665.00		312	Aua, energia e scalдament	1'360.20	3'000.00	1'621.00			
462	Contribuziun Lumnezia Turissem	0.00		0.00		500.00		313	Material da diever e carburonts	48'747.30	45'000.00	56'334.90			
469	Donaziuns	10'000.00		0.00		0.00		314	Manteniment luvratoris communals	0.00	4'000.00	2'706.20			
351	LAVUR DA GIUVENTETGNA	9'415.89	820.00	12'000.00	1'000.00	6'922.02	2'860.00	315	Reparaturas vehichels e maschinias	43'673.65	30'000.00	42'372.90			
301	Salarisaziun dil personal	6'570.00		9'000.00		4'560.00		316	Locazion da maschinias	1'620.00	0.00	823.15			
303	Assicuranzas socialas	527.44		200.00		377.51		317	Indemnisaziun da spesas	24'723.80	20'000.00	24'358.80			
305	Assicuranzas d'accidentes e malsogna	119.25		200.00		82.81		318.01	Cuosts da telecommunicaziun	866.10	800.00	944.10			
309	Ulteriurs cuosts da personal	550.35		0.00		0.00		318.02	Survestchs e honorars	1'426.30	1'500.00	185.25			
311	Apparaturas ed indrezs	619.45		1'000.00		596.45		318.03	Taglia da traffic	10'052.65	11'000.00	9'669.20			
313	Material da diever	25.80		1'000.00		502.75		390.01	Scuntraziun cuosts da personal	97'008.00	80'000.00	72'144.00			
317	Indemnisaziun da spesas	1'003.60		100.00		502.50		390.02	Scuntraziun cuosts materials</td						

Quen current		quen 2015		preventiv 2015		quen 2014	
		expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
318.01	Cuosts da telecommunicaziun	1'854.50		2'000.00		1'824.70	
318.02	Survetschs e honorars	15'802.25		20'000.00		20'674.80	
318.03	Dismessa da glet e sablun	30'526.10		30'000.00		40'675.05	
319	Ulteriurs cuosts	3'176.60		4'000.00		4'196.30	
331	Amortsaziuns ordinarias	0.00		10'000.00		8'197.15	
332	Amortsaziuns supplementararas	0.00		0.00		424'105.40	
380	Deposit dil recav serenera	103'636.15		18'500.00		0.00	
390.01	Scuntraziun cuosta da persunal	204'725.00		200'000.00		201'395.00	
390.02	Scuntraziun cuosta materials	8'000.00		8'000.00		8'000.00	
392	Scuntraziun tscheins calculatorics	43.20		0.00		1'229.55	
434	Taxas da diever	483'555.35		465'000.00		478'999.20	
480	Prelevaziun finanziazion speciala	0.00		0.00		397'395.25	
492	Scuntraziun tscheins calculatorics	88'064.15		70'000.00		93'231.95	
720	RUMIANS E DEPONIAS	209'527.10	209'579.85	115'000.00	96'700.00	105'532.40	99'779.20
311	Cumpria containers ed indrezs	11'425.85		1'000.00		1'140.15	
313	Material da diever	1'714.85		5'000.00		680.40	
314	Manteniment dils deposits e deponia	78'930.50		5'000.00		5'098.50	
318.01	Dismessa da curdemis specials	37'427.65		30'000.00		29'725.40	
318.02	Survetschs e honorars	11'820.05		20'000.00		19'665.50	
319.01	Taglia sin la pilaleta	5'728.20		2'000.00		2'603.45	
319.02	Ulteriurs cuosts	730.00		1'000.00		490.00	
390.01	Scuntraziun cuosta da persunal	60'750.00		50'000.00		45'129.00	
390.02	Scuntraziun cuosta materials	1'000.00		1'000.00		1'000.00	
427	Tscheins d'affittaziun	7'600.00		6'100.00		6'100.00	
434	Taxas da deponia	161'354.20		50'000.00		53'703.55	
436.01	Rimnada PET	1'034.05		1'000.00		846.05	
436.02	Rumien bloccont (incl. 8.0 % tva)	118.00		500.00		212.00	
436.03	Rimnada pupi e cartun (senza tva)	4'456.20		4'000.00		3'904.80	
452	Contribuziuns Regiun Surselva	35'017.40		35'100.00		35'012.80	
740	FATGS DA SANTERI	62'556.90	6'025.90	80'050.00	8'000.00	86'621.90	12'579.00
311	Indrezs, maschinas	0.00		1'000.00		2'540.00	
312	Aua, energia	1'566.40		2'000.00		1'385.00	
313	Material da diever	4'444.15		2'000.00		1'456.65	
314	Manteniment dil santeri	5'693.45		30'000.00		30'793.55	
316	Tscheins sulom stiva da morts Vrin	50.00		50.00		50.00	
318	Survetschs entras tiarzas persunas	2'324.90		4'000.00		11'944.70	
390.01	Scuntraziun cuosta da persunal	47'478.00		40'000.00		37'452.00	
390.02	Scuntraziun cuosta materials	1'000.00		1'000.00		1'000.00	
434	Taxas per sepulturas	6'025.90		8'000.00		12'579.00	
750	REMPARS, USTONZAS ED UALS	21'857.35	10'777.60	24'000.00	0.00	29'638.85	4'805.00
314	Manteniment uels e repars	13'297.35		5'000.00		8'298.85	
390.01	Scuntraziun cuosta da persunal	7'560.00		18'000.00		20'340.00	
390.02	Scuntraziun cuosta materials	1'000.00		1'000.00		1'000.00	
436	Ulteriuras restituziuns	10'777.60		0.00		0.00	
469	Donazius	0.00		0.00		4'805.00	
781	DISMESSA DA CADAVERS	7'709.00	0.00	7'500.00	0.00	7'542.50	0.00
361	Dismessa da cadavers, cantunal	4'039.65		4'000.00		3'431.15	
362	Dismessa da cadavers, regional	3'669.35		3'500.00		4'111.35	
788	TUALETTAS PUBLICAS	103.35	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
316	Tscheins per dretg da baghegiar	103.35		0.00		0.00	
789	PROMOZIUN D'ENERGIA	47'830.00	0.00	50'000.00	0.00	1'000.00	0.00
366	Contribuziuns promoziuun d'energia	47'830.00		50'000.00		1'000.00	
790	UORDEN DIL TERRITORI	15'793.40	0.00	10'400.00	0.00	10'996.80	0.00
318	Planisaziun locala e da quartier	9'996.60		5'000.00		4'808.65	
362	Planisaziun regionala directiva	5'796.80		5'400.00		6'188.15	
ECONOMIA PUBLICA		2'594'501.98	2'051'730.25	2'353'300.00	1'913'300.00	1'889'878.53	1'352'323.40
800	AGRICULTURA	168'095.20	130'390.75	184'000.00	117'000.00	193'418.15	133'104.80
311	Cumpria da material	628.00		2'000.00		800.00	
312	Aua, energia e scaldament	4'809.05		4'000.00		2'642.10	
314	Manteniment pastira, vias, baghetgs	70'431.00		40'000.00		75'827.55	
315	Manteniment indrezs / inventari	16'808.75		40'000.00		35'838.90	
318.01	Survetschs entras tiarzas persunas	7'021.65		10'000.00		5'251.85	
361	Contribuziuns fondo d'epidemias	23'896.00		25'000.00		24'315.00	
365	Contribuziuns ad instituziuns	950.75		1'000.00		950.75	
390.01	Scuntraziun cuosta da persunal	41'550.00		60'000.00		45'792.00	
390.02	Scuntraziun cuosta materials	2'000.00		2'000.00		2'000.00	
427.01	Tscheins d'affittaziun	118'871.10		110'000.00		113'026.00	
427.02	Taxas da pasculaziun	7'258.00		3'000.00		6'024.00	
436	Ulteriuras restituziuns	4'261.65		4'000.00		16'032.40	
460	Cumpart subsidis d'alpegiazioon	0.00		0.00		-1'977.60	
801	OVRA DA MEGLIERAZIUN	373'245.65	87'313.15	279'000.00	61'300.00	484'680.20	139'966.05
313	Material da diever	40'092.75		3'000.00		2'128.75	
314	Manteniment dallas ovras	56'916.20		70'000.00		106'114.10	
318	Survetschs e honorars	3'620.55		1'000.00		20'089.35	
331	Amortsaziuns ordinarias	37'554.05		50'000.00		20'000.00	
332	Amortsaziuns supplementararas	87'402.10		50'000.00		180'000.00	
390.01	Scuntraziun cuosta da persunal	142'660.00		100'000.00		151'348.00	
390.02	Scuntraziun cuosta materials	5'000.00		5'000.00		5'000.00	
434	Lubentschas da carrar	6'245.00		5'000.00		41'870.00	
436	Ulteriuras restituziuns	6'419.00		500.00		1'160.00	
495	Scuntraziun cuosta manteniment	74'649.15		55'800.00		96'936.05	

Quen current		quen 2015		preventiv 2015		quen 2014	
--------------	--	-----------	--	----------------	--	-----------	--

Quen current		quen 2015		preventiv 2015		quen 2014	
		expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
311	Cumpra da mobiliar ed indrezs	694.80		3'000.00		1'036.00	
312	Aua, energia e scaldament	19'290.40		20'000.00		18'276.00	
313	Material da diever	3'873.00		5'000.00		3'911.40	
314	Manteniment dil baghetg	5'775.30		10'000.00		6'273.15	
315	Manteniment dils indrezs	1'051.90		3'000.00		950.40	
318.01	Survertschs e honorars	13'235.85		12'000.00		13'755.00	
318.02	Cuosts da telecommunicaziun	1'456.10		1'500.00		1'438.80	
318.03	Cuosts da marketing	4'067.00		3'000.00		4'097.00	
318.04	Taxa da hospes e taxa turistica	3'208.00		12'000.00		9'321.60	
319.01	Taglia sin la plivaleta	2'207.50		2'000.00		2'415.00	
390.01	Scuntraziun cuosts da personal	9'150.00		10'000.00		10'770.00	
390.02	Scuntraziun cuosts materials	1'000.00		1'000.00		1'000.00	
434	Taxas d'utilisazjun		103'169.85		105'000.00		112'016.45
435	Recav da venditas (incl. 8.0 % tva)		652.20		2'000.00		902.00
436.01	Taxas da cura		9'516.00		10'000.00		9'321.60
436.02	Restituziuns (incl. 8.0 % tva)		1'297.70		1'000.00		140.00
875	CANORTA 2000	1'848.80	10'000.00	2'000.00	10'000.00	37'177.55	11'649.35
311	Cumpra da maschinas ed uaffens	0.00		0.00		2'000.00	
315	Manteniment dils indrezs	848.80		1'000.00		25'951.10	
318	Survertschs e honorars	0.00		0.00		8'226.45	
390.02	Scuntraziun cuosts materials	1'000.00		1'000.00		1'000.00	
427	Tscheins d'affittaziun		10'000.00		10'000.00		11'649.35
876	AGENTURA DA POSTA VRIN	6'000.00	3'000.00	6'000.00	3'000.00	6'000.00	3'000.00
316	Tscheins localitads e plaz posta	6'000.00		3'000.00		3'000.00	
436	Tscheins localitads e plaz posta						
FINANZAS E TAGLIAS		3'200'417.45	9'526'120.90	1'477'100.00	7'540'700.00	2'636'887.27	9'719'336.10
900	TAGLIAS COMMUNALAS	18'674.45	6'379'562.45	5'000.00	4'474'000.00	5'530.15	6'383'074.80
330	Relasch da taglia	18'674.45		5'000.00		5'530.15	
400.01	Taglia sin entrada		2'830'053.60		2'200'000.00		3'026'189.15
400.02	Taglia sin facultad		680'588.00		500'000.00		683'556.00
400.03	Taglia alla fontauna		178'103.45		100'000.00		81'602.00
400.04	Taglia sin cumpensaziun en capital		164'669.00		100'000.00		-2'932.00
401	Taglia sin persunas giuridicas		398'443.95		310'000.00		477'369.45
402	Taglia sin schischom		912'947.00		730'000.00		843'713.00
403	Taglia sin gudogn vendita schischom		356'946.90		100'000.00		194'047.20
404	Taglia sin midada da maun		703'832.80		350'000.00		834'661.70
405	Taglia sin ierta e donaziuns		107'590.75		50'000.00		209'781.80
406.01	Taglia sin tgauns		6'150.00		6'000.00		6'200.00
406.02	Taxas lavur cumina		29'124.00		28'000.00		28'886.50
437	Castigts da taglia		11'113.00		0.00		0.00
920	ULIVAZIUN DA FINANZAS	21'091.00	1'265'007.00	20'000.00	1'265'000.00	21'091.00	1'265'007.00
341	Contribuziun ulivaziun da finanzas	21'091.00		20'000.00		21'091.00	
444.01	Contribuziun ulivaziun da finanzas		1'265'007.00		1'265'000.00		1'265'007.00
932	CUMPART REGALS E PATENTAS	0.00	2'100.00	0.00	1'000.00	0.00	3'559.70
410	Lubientschas d'ustria		2'100.00		1'000.00		3'559.70
934	CONCESSIUNS PER DRETS	2'947.95	1'375'574.65	3'000.00	1'243'100.00	2'952.00	1'244'510.75
360	Contribuziun franc per la cuntrada	2'947.95		3'000.00		2'952.00	
410.01	Indemnisaziun Greina		733'587.55		660'000.00		666'897.75
410.02	Tscheins d'aua OE Zervreila		386'661.00		350'000.00		351'510.00
410.03	Energia participaziun OE Zervreila		76'274.25		70'000.00		77'353.50
410.04	Concessiun reit d'energia Repower		120'669.85		110'000.00		122'297.85
410.05	Producziun d'energia SOEL		22'107.25		23'000.00		26'331.65
410.06	Indemnisaziun drets d'alp		500.00		100.00		120.00
410.07	Concessiun reit d'energia SOEL		35'774.75		30'000.00		0.00
935	CONCESSIUNS/PARTICIPAZIUNS	1'523.60	11'583.00	2'000.00	15'600.00	1'671.60	23'737.00
318	Survertschs e honorars	1'523.60		2'000.00		1'671.60	
427	Entradas explotaziun gera		11'107.00		15'000.00		23'113.00
436	Ulteriuras restituziuns		476.00		600.00		624.00
940	TSCHEINS	276'597.91	68'626.75	204'000.00	89'000.00	235'856.46	83'142.45
320	Tscheins da bunificaziun		849.20		2'000.00		1'002.50
321	Tscheins sin deivets a cuort termin		400.01		2'000.00		295.21
322	Tscheins sin deivets a liung termin		35'161.70		50'000.00		43'505.75
324	Sperdita facultad finanziala		85'505.20		30'000.00		28'852.20
392	Tscheins calculatorics		154'681.80		120'000.00		162'200.80
420	Tscheins sin contocurrents		750.15		2'000.00		3'155.70
421	Tscheins da retard		14'404.25		5'000.00		8'072.40
422	Tscheins da vaglias da capital		32'908.00		35'000.00		32'932.00
424	Gudogn facultad finanziala		0.00		30'000.00		14'581.00
492	Tscheins calculatorics		20'564.35		17'000.00		24'401.35
942	IMMOBILIAS	371'519.69	389'725.05	238'000.00	420'000.00	286'621.76	385'444.20
301	Salarisaziun dil personal	26'691.90		25'000.00		24'510.85	
303	Assicuranzas socialas	1'187.71		2'000.00		1'797.06	
305	Assicuranza d'accidents e malsogna	479.48		500.00		462.55	
311	Cumpra da mobilias ed indrezs	2'504.55		0.00		0.00	
312	Aua, energia e scaldament	97'590.55		75'000.00		90'829.15	
313	Material da diever	8'696.80		4'000.00		3'214.20	
314	Manteniment dils stabilitments	109'346.50		60'000.00		48'510.30	
315	Manteniment dils indrezs	1'018.15		10'000.00		26'906.10	
317	Indemnisaziun da spesas	211.20		500.00		436.65	
318.02	Survertschs e honorars	47744.85		20'000.00		37'702.90	
318.03	Concurrenza d'ideas Palius, Vella	15'000.00		0.00		0.00	

Quen current		quen 2015		preventiv 2015		quen 2014	
		expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas

<tbl_r cells="8" ix="5" maxcspan="

Quen current (tenor funcziuns)		quen 2015		preventiv 2015		quen 2014	
		expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
0	Administraziun generala Surpli d'expensas	1'476'735.53	418'424.15 1'058'311.38	1'487'800.00	324'300.00 1'163'500.00	1'520'684.19	345'913.10 1'174'771.09
1	Segirtad publica Surpli d'expensas	401'481.30	276'452.75 125'028.55	377'300.00	270'150.00 107'150.00	379'595.15	322'655.85 56'939.30
2	Scolazion e formaziun Surpli d'expensas	3'782'963.75	961'634.85 2'821'328.90	3'879'300.00	993'580.00 2'885'720.00	4'006'443.52	1'088'027.60 2'918'415.92
3	Cultura, temps liber, baselgia Surpli d'expensas	149'894.03	24'697.50 125'196.53	130'750.00	15'000.00 115'750.00	146'670.07	31'681.40 114'988.67
4	Sanitad Surpli d'expensas	862'361.97	17'104.90 845'257.07	733'000.00	21'000.00 712'000.00	822'558.80	82'216.55 740'342.25
5	Beinstar social Surpli d'expensas	338'639.05	187'660.30 150'978.75	442'500.00	305'000.00 137'500.00	417'298.07	247'543.75 169'754.32
6	Traffic Surpli d'expensas	1'857'412.60	1'407'307.50 450'105.10	1'976'700.00	1'267'950.00 708'750.00	1'947'057.56	1'206'855.30 740'202.26
7	Ambient, uorden dil territori Surpli d'expensas	1'692'475.30	1'553'481.55 138'993.75	1'232'950.00	1'050'700.00 182'250.00	2'167'824.35	2'043'655.10 124'169.25
8	Economia publica Surpli d'expensas	2'594'501.98	2'051'730.25 542'771.73	2'353'300.00	1'913'300.00 440'000.00	1'889'878.53	1'352'323.40 537'555.13
9	Finanzas e taglias Surpli d'entradas	3'200'417.45 6'325'703.45	9'526'120.90 6'063'600.00	1'477'100.00	7'540'700.00 7'082'448.83	2'636'887.27	9'719'336.10
expensas totalas / entradas totalas		16'356'882.96	16'424'614.65	14'090'700.00	13'701'680.00	15'934'897.51	16'440'208.15
surpli d'entradas / expensas			67'731.69		389'020.00	505'310.64	

Quen current (tenor gruppas da materia)		quen 2015		preventiv 2015		quen 2014	
		expensas	entradas	expensas	entradas	expensas	entradas
3	CUOSTS	16'356'882.96		14'090'700.00		15'934'897.51	
30	Cuosts da personal	5'386'622.55		5'351'900.00		5'324'105.05	
31	Cuosts materials	3'242'160.00		3'271'600.00		3'667'668.80	
32	Tscheins passivs	141'410.31		85'100.00		100'225.06	
33	Amortisaziuns	3'254'936.95		1'369'000.00		3'394'731.40	
34	Cumparts e contribuziuns	21'091.00		20'000.00		21'091.00	
35	Indemnisaziuns a comunidades	115'333.75		156'800.00		129'626.45	
36	Atgnas contribuziuns	2'331'026.10		2'298'800.00		1'771'725.45	
38	Deposit finanziaziuns specialas	187'781.00		115'700.00		56'185.10	
39	Scuntradas internas	1'676'521.30		1'421'800.00		1'469'539.20	
4	RECAV	16'424'614.65		13'701'680.00		16'440'208.15	
40	Taglias	7'281'577.80		5'259'000.00		6'383'074.80	
41	Regals e concessiuns	1'377'674.65		1'244'100.00		1'248'070.45	
42	Recav da facultad	647'071.90		701'200.00		944'856.25	
43	Recumpensas	1'991'946.35		1'780'280.00		2'068'656.90	
44	Cumparts e contribuziuns	1'265'007.00		1'265'000.00		1'265'007.00	
45	Restituziuns da communidades	302'804.50		281'400.00		340'262.15	
46	Contribuziuns per agen quen	1'518'934.75		1'651'400.00		1'794'328.60	
48	Prelevaziun finanziaziuns specialas	363'076.40		97'500.00		926'412.80	
49	Scuntradas internas	1'676'521.30		1'421'800.00		1'469'539.20	
surpli d'entradas / expensas		67'731.69		389'020.00		505'310.64	

Quen d'investiziun 2015		vischinadi	expensas	entradas
Center communal				
070.503.17	Cumpra casa communal Palius	Vella	101'573.95	
Fatgs da pumpiers				
140.503.02	Local da pumpiers Padrus	Suraua	877'001.35	
140.661.02	Contribuziuns local da pumpiers Padrus	Suraua		371'425.95
140.669.02	Donaziuns padrinadi per vischnauncas da muntogna	Suraua		100'000.00
Stabiliments da scola				
217.503.18	Ventilaziun e pegna scola Vella	Vella	94'120.10	
217.503.19	Sanazion pegnas casas da scola	Cuschnaus/Lumbrein	104'748.75	
Cultura e temps liber				
300.503.20	Casa da cultura Lumnezia	Lumbrein	111'264.25	
300.669.20	Contribuziuns regiun surselva	Lumbrein		128'000.00
Vias communalas				
620.501.45	Via Sut Gassa, nr. 10	Lumbrein	211'178.60	
620.501.47	Parcadis/passapei Palius-Bellania	Vella	15'875.30	
620.501.90	Via da quartier Davos Caplan	Vella	1'277.40	
620.503.21	Suosta da spetga	Vrin	38'109.75	
Luvratori communal/survertsch tecnic				
622.506.01	Cumpra vehichels communaux	Lumnezia	117'024.00	
Provediment d'aua				
700.501.34	Sanazion provediment d'aua	Vella	68'127.35	
700.501.44	Lingia d'aua Vallada Nova	Degen	6'858.45	
700.501.49	Sanazion tschaffadas d'aua uclauns	Lumbrein	6'539.05	
700.669.49	Donaziuns vischnauncia da padrinadi	Lumbrein		50'000.00
700.506.03	Pilotadi central pil provediment d'aua	Lumnezia	6'171.70	
700.506.04	Installaziun dumbraders d'aua	Lumnezia		379'169.55
700.610	Taxas colligazion aquaduct	Lumnezia		388'733.95
Canalisaziun/serenera				
710.501.50	Plan general d'allontanar las auas	Degen e Vella	86'780.50	
710.660.50	Contribuziuns federalas	Degen e Vella		31'500.00
710.501.93	Lingia dismissa auas piaras schubras Sut Vitg	Morissen	5'134.75	
710.610	Taxas da colligazion canalisaziun/serenera	Lumnezia		504'656.90
Rumians e deponias				
720.501.43	Installaziun moloks	Lumnezia	55'560.10	
720.669.43	Donaziuns installaziun moloks	Lumnezia		14'927.00
Fatgs da santeri				
740.501.36	Renovaziun santeri Pleif	Vella	2'268.00	
Tualettas publicas				
788.503.22	Tualettas publicas	Vrin	60'230.30	
Ovra da meglieraziun				
801.501.03	Ovra da meglieraziun	Cumbel	390'625.20	
801.660.03	Contribuziuns federalas	Cumbel		122'690.00
801.661.03	Contribuziuns cantunalas	Cumbel		118'160.00
801.501.10	Ovra da meglieraziun	Suraua	680'622.45	
801.660.10	Contribuziuns federalas	Suraua		252'120.00
801.661.10	Contribuziuns cantunalas	Suraua		244'480.00
801.669.10	Donaziuns padrinadi per vischnauncas da muntogna	Suraua		90'000.00
801.501.13	Ovra da meglieraziun	Vignogn	-40.45	
Economia forestala				
810.501.91	Rempars Casanova	Cumbel	75'977.55	
810.661.91	Contribuziuns cantunalas	Cumbel		60'782.05
810.661.94	Contribuziuns vias d'			

Quen d'investiziun 2015		vischinadi	expensas	entradas
	Turrissem			
830.503.06	Baghetg Davos Munts	Degen	9'309.40	
830.503.16	Punt da lenn Silgin	Lumbrein	50.00	
830.669.16	Donaziun vischneanca da padrinadi	Lumbrein		35'000.00
830.503.23	Punt da sugaras Silgin-Pruastg	Lumbrein	98'781.00	
830.669.23	Donaziuns punt da sugaras Silgin-Pruastg	Lumbrein		15'860.00
	Mulin Morissen			
871.662.19	Donaziun vischneanca da padrinadi	Morissen		150'000.00
	Immobilias			
942.503.04	Midada d'intent casa communalia	Vella	112'374.65	
942.503.16	Casa da fatschenta Palius	Vella	25'975.95	
			3'742'688.95	2'707'134.95
				1'035'554.00
	surpli expensas quen d'investiziun 2015			
Bilanza per ils 31-12-2015		facultad per igl 01-01-2015	midadas augment	facultad per ils 31-12-2015
	FACULTAD FINANZIALA	21'588'029.05	806'092.22	22'394'121.27
Mieds liquids		6'103'753.24	260'188.47	6'363'941.71
Dabiens taglia communalia		4'279'246.94	94'189.62	4'373'436.56
Dabiens taxas d'aua e canalisaziun		840'453.40	11'420.70	851'874.10
Dabiens taxas manteniment ovras da megliezariun		19'422.05		12'053.40
Dabiens taxas compensaziun e castitgs da pumpiers		79'348.30		4'826.40
Debiturs		1'379'416.52	617'642.18	
Vaglias cun in tscheins fix		17'933.30	9.70	17'943.00
Aczias e screts da participaziun		4'333'611.80		85'505.20
Immobilias (schischom)		4'515'381.30		4'248'106.60
Activa transitoria		19'462.20		82'615.15
	FACULTAD ADMINISTRATIVA	12'533'788.98	1'275'595.98	11'258'193.00
Stabiliments da construziun bassa		3'955'933.33		558'754.08
Stabiliments da construziun aulta		6'397'855.65		3'397'179.25
Mobilias, maschinas, vehichels		180'000.00	455'341.25	6'225'672.50
Contribuziuns d'investiziun		2'000'000.00		1'000'000.00
	ACTIVAS TOTALAS	34'121'818.03	469'503.76	33'652'314.27
	CAPITAL JESTER	6'262'988.90	1'240'714.10	5'022'274.80
Crediturs ed ulteriuras obligaziuns		1'993'418.90		236'883.30
Deivets a termin mesaun e liung		4'250'500.00		3'177'700.00
Passiva transitoria		19'070.00		68'969.20
	FINANZIAZIUNS SPECIALAS / OBLIGAZIUNS	10'465'017.07	-703'478.65	11'168'495.72
Finanziaziun speciala provediment d'aua		3'154'956.26	30'944.35	3'185'900.61
Finanziaziun speciala canalisaziun/serenera		5'744'042.00	608'293.05	6'352'335.05
Finanziaziun speciala ovra da megliezariun		1'129'320.86	84'144.85	1'213'465.71
Ulteriuras obligaziuns / finanziaziuns specialas		436'697.95		19'903.60
	AGEN CAPITAL	17'393'812.06	67'731.69	17'461'543.75
Agen capital		17'393'812.06	67'731.69	17'461'543.75
	PASSIVAS TOTALAS	34'121'818.03	469'503.76	33'652'314.27

Survesta dallas investiziuns ed amortisaziuns 2015		activau ils 01-01-2015	investiziuns expensas	amortisaziuns entradas	ordinarias	suppl.	activau ils 31-12-2015
1230.16	Casa da fatschenta Palius (Vella)	0.00	25'975.95				25'975.95
1230.17	Casa da cultura (Lumbrein)	0.00	111'264.25	128'000.00			-16'735.75
1230.18	Casa communalia Vella (biro e habitaziun)	0.00	112'374.65				112'374.65
1230.19	Mulin Morissen	0.00		150'000.00			-150'000.00
1410.03	Ovra da megliezariun, 1. etappa (Cumbel)	231'029.50	390'625.20	240'850.00	23'102.95	57'701.75	300'000.00
1410.05	Sanaziun provediment d'aua Peiden (Suraua)	31'974.45					31'974.45
1410.06	Sanaziun provediment d'aua Suadetsch (Suraua)	2'502.15					2'502.15
1410.10	Ovra da megliezariun, 1. etappa Surcasti (Suraua)	100'129.00	680'622.45	586'600.00	10'012.90	34'138.55	150'000.00
1410.13	Ovra da megliezariun, 2. e 3. etappa (Vignogn)	44'892.95	-40.45				44'852.50
1410.14	Avertura da quartier parcella nr. 301 (Vignogn)	100'000.00					0.00
1410.18	Sanaziun provediment d'aua (Morissen)	350'000.00					350'000.00
1410.19	Sanaziun e slargament via Vitg (Morissen)	100'000.00					100'000.00
1410.26	Sanaziun vias communalas e plaz Cadruvi (Vrin)	600'000.00					600'000.00
1410.33	Sanaziun via Posta Veglia (Lumbrein)	272'613.65					27'261.35
1410.34	Sanaziun provediment d'aua (Vella)	768'446.25	68'127.35				76'844.65
1410.36	Renovaziun santeri Pleif (Vella)	60'000.00	2'268.00				6'268.00
1410.37	Plaz public Palius (Vella)	606'156.33					50'000.00
1410.39	Passapei via cantunala (Vella)	20'091.15					20'091.15
1410.41	Avertura da quartier Bual, 1. etappa (Vella)	41'171.15					41'171.15
1410.43	Indrezs dismetter rumien moloks	210'690.30	55'560.10		14'927.00		251'323.40
1410.44	Lingia d'aua Valada Nova (Degen)	139'940.25	6'858.45				132'804.65
1410.45	Via Sut Gassa, nr. 10 (Lumbrein)	0.00	211'178.60				211'178.60
1410.47	Parcadis/passapei Palius-Bellania (Vella)	192'619.75	15'875.30				208'495.05
1410.49	Sanaziun tschaffadas d'aua uclauns Lumbrein	0.00	6'539.05	50'000.00			-43'460.95
1410.50	Plan general d'allontanar las auas (Degen e Vella)	2'880.00	86'780.50	31'500.00			58'160.50
1410.51	Avertura da quartier Bual, 2. etappa (Vella)	11'397.70					11397.70
1410.90	Via da quartier Davos Caplan (Vella)	0.00	1'277.40				1'277.40
1410.91	Rempars Casanova (Cumbel)	0.00	75'977.55	60'782.05			15'195.50
1410.93	Lingia dismessa auas piarsas schubras Sut Vitg (Morissen)	0.00	5'134.75				5'134.75
1410.94	Vias d'aual Vanesch (Vrin)	14'122.60	7'228.05	1'412.25			0.00
1410.95	Vias d'aual Alpetta (Suraua)	55'276.15		21'571.05	5'527.60		28'177.50
1430.02	Local da pumpiers Padrus (Suraua)	103'000.10	877'001.35	471'425.95	10'707.85		497'867.65
1430.03	Casa communalia (Vignogn)	200'000.00					180'000.00
1430.04	Sentupada Lumnezia (Vignogn)	700'000.00					30'000.00
1430.06	Baghetg Davos Munts (Degen)	1'818'990.00	9'309.40				1'646'400.40
1430.11	Tegia a Bual (Lumbrein)	150'000.00					135'000.00
1430.12	Stabiliment plurivalent Sutvitg (Vella)	300'000.00					250'000.00
1430.14	Suostas fermadas auto da posta (Degen)	1'086.00					1'086.00
1430.16	Sanaziun punt da lenn Silgin (Lumbrein)	-14'950.00	50.00	35'000.00			-49'900.00
1430.17	Casa communalia Palius (Vella)	3'139'641.00	101'573.95	313'964.10	27'250.85		2'900'000.00
1430.18	Ventilaziun e pegna scola (Vella)	0.00	94'120.10				94'120.10
1430.19	Sanaziun pegnas casas da scola	0.00	104'748.75				104'748.75
1430.21	Suosta da spetga (Vrin)	0.00	38'109.75				38'109.75
1430.22	Tualettas publicas (Vrin)	88.55	60'230.30				60'318.85
1430.23	Punt da sugaras Silgin - Pruastg (Lumbrein)	0.00	98'781.00	15'860.00			82'921.00
1460.01	Vehichels communals surveitsch tecnic	180'000.00	117'024.00		18'000.00		250'000.00
1460.03	Pilotadi central pil provediment d'aua Lumnezia	0.00	6'171.70				6'171.70
1460.04	Installaziun dumbraders d'aua	0.00	379'169.55				379'169.55

Vischernaunca Lumnezia
Rapport dalla cumissiun da quen e gestiun per igl onn 2015

1/1

Controllas e constataziuns

Sin fundament dallas mesiras da revisiun havein nus examinau il quen annual 2015 dalla vischernaunca Lumnezia, che cuntegn il quen d'administraziun (quen current e quen d'investiziun), la bilanza, sco era il resultat cumplet cun la finanziaziun e la midada da capital. Nus confirmein che:

- ✓ il quen current, il quen d'investiziun e la bilanza corrispondan allas cudaschaziuns;
- ✓ la contabilitad ei vegnida menada schubrumein, conform agl uorden mercantil ed als principis d'economia;
- ✓ il quen d'administraziun ei structuraus tenor ils medems principis sco il preventiv;
- ✓ che tuts saldos activs e passivs bilanzai el quen sco era ils debiens ein avon maun.

Plinavon han las controllas cumpigliau ils protocols sco era ils conclus dalla suprastanza, dallas ulteriuras cumissiuns e cussegls, sco era dallas radunonzas da vischernaunca. Nus savein constatar che la suprastanza communal, ils ulteriurs ufficials sco era emploiai administreschan cun quita e senn da responsabladad il fatg communal. Tuts necessaris mussaments ein stai avon maun.

Propostas

Sin fundament da quellas mesiras da revisiun propona la cumissiun da quen e gestiun alla radunanza communal da:

- ✓ approbar il quen annual 2015;
- ✓ dar scarica alla suprastanza communal ed administraziun communal, sco era a tuts ufficials e funcziunaris da vischernaunca;
- ✓ admetter a tuts in diui engraziament per la laver prestada duront igl onn.

La cumissiun da gestiun Lumnezia:

Daniel Blumenthal-Lombris

Rino Caviezel

Hilda Livers

Rapport da revisiun dil quen annual 2015 dalla vischernaunca Lumnezia

Tenor voss' incarica havein nus controllau la contabilitad ed il quen annual (bilanza, quen administrativ e quen d'investiziun) dalla vischernaunca Lumnezia pigl onn da gestiun ch'ei ius a fin ils 31 da december 2015

Per il quen annual dalla vischernaunca ei la suprastanza communal responsabla, ferton che nus havein il pensum da controllar e giudicar tal. Nus confirmein d'ademplir las pretensiuns legalas da qualificaziun e d'independenza.

Nossa controlla ei succedida tenor ils principis da professiun, suenter ils quals la controlla ha dad esser planisada e vegnir exequida aschia che sbagls essenzials el quen annual vegnan constatai cun segirtad commensurada. Nus havein controllau ils posts e las indicaziuns dil quen annual sin basa da differentas analisas e retschercas. Plinavon havein nus giudicau l'applicaziun dils principis da contabilitad, las decisiuns essenzialas da valetazion e la presentaziun dil quen annual en general. Nus essan dil meini che nossa controlla ei in fundament sufficient per nies pareri.

Tenor nies giudicament corrispunda la contabilitad ed il quen annual alla lescha ed allas prescripziuns generalas da contabilitad.

Nus recumandein a la cumissiun da gestiun da far la proposta, per mauns dalla radunanza communal, d' approbar il quen annual 2015.

Glion, ils 19 da matg 2016

CONFIDAR FIDUZIARIA SA

G. Friberg

B. Sax

Vischernaunca Lumnezia
Caum postal 54
7144 Vella

Telefon 081 920 60 00
Telefax 081 920 60 18

info@lumnezia.ch
www.lumnezia.ch

